

2 SZEKSZÁRD FEJLŐDÉSE MINDENEKELŐTT

Interjú Horváth István

5 KÁVÉHÁZI RANDEVÚ

Interjú Dr. Horváth E. Írisszel
a társaskör megalakulásának
130. évfordulója alkalmából

8 JÁTÉK ÉS TÖRTÉNELEM

Beszélgetés Vizi Márta
muzeológussal

Karácsonykor

Régen templom- vagy világtótorony hívogatta haza a vándort. Nálunk Isten házának csúcsa mutatta meg, merre vegyük az irányt. Az ablakokból kiszűrődő fény is jó támpont volt – többek között azt jelképezte, hogy együtt a család. A téli esték sajátos bájához szintén hozzátartozik, amikor ezernyi kis lámpás világol egy városkában. A szekszárdi látkép is ilyen. Különösen december idején.

Didergő, macskaköves utcák vezetnek fel a főtérig. Itt valami készül... Itt valahogy minden sokkal csinosabb. Ünneplőbe öltöztek a villanypóznák is. Úgy, ahogy az adventkor illik. A fények ösvényt képeznek, és mi toronyírányt haladunk, hogy mielőbb láthassuk a fánkat. Igen. A mi fánkat. S bár nem mi neveltük a kertben, nem is mi vettük, hoztuk haza a tetőcsomagtartón, szabtuk bele a talpba. Nem. Mégis a miénk.

Közös. Olyan, mint otthon, a nappaliban. Nem anyáé, nem apáé, vagy a gyerekéké, hanem a családé. Ugyanígy a közösségé a Béla téri is. Az a vén, örökifjú fenyőfa, ami cseperedett egy életen át, hogy aztán végső napjait valami egészen magasztos dicsfényben töltsen. Hogy minden egyes tűlevelével egy szikrányi örömet és melegséget sugározzon. Hogy hirdessen egyetemes hagyományokat, reményt a megváltásra, a mindörökké jót.

Ádvent és az ünnepek csendes időszakában elgondolkodhatunk ezen. Fontolóra vehetnénk, hogy a többi közös dolgunkra – például a csodás városunkra – is ugyanilyen szeretettel tekintsünk, akár erre a szép fára. Díszítsuk és gyarapítsuk minden szegletét, ki-ki a maga módján! Hiszen az ágakra fér bőven jóakarásból, tehetségből, hazafiságból. Tegyük hát így! Együtt. Úgy, ahogy a csillogó fenyőlombok alá gyűlünk mindannyian. Békében és szeretetben. Mint karácsonykor. [Tóth Róbert](#)

Áldott, békés karácsonyt és boldog új esztendőt kívánunk!

Szekszárd fejlődése mindenekelőtt

Interjú Horváth Istvánnal, a megyeszékhely országgyűlési képviselőjével

– Decemberben rakták le a tudásközpont alapkövét. Mi kap helyet az épületben?

– Az országban is egyedül álló létesítmény magába foglalja majd a megyei levéltárat és könyvtárat. A régiós igényeket is kiszolgáló komplexum 7,6 milliárd forint kormányzati támogatásból épül meg a Modern Városok Program keretein belül, ennek a programnak a részeként egyébként az elmúlt időszakban több mint 3 milliárd forintért újjátottunk meg kül-, és belterületi utakat. Például ebből valósult meg a Bor utca kialakítása is.

– Bár nemcsak a szekszárdiakat érinti, de több mint 50 milliárd forint támogatás érkezett az elmúlt négy évben a térségbe, a több mint 500 megvalósult projektből jó pár Szekszárdon zajlott. Nem akarom a számokkal untatni az olvasókat, de a teljesség igénye nélkül hadd említsem meg, hogy az elmúlt időszakban, összesen több mint 3 milliárd forintot fordítottunk a szekszárdi intézmények korszerűsítésére. Ezek közül csak a legnagyobbak: a Baka általános iskola 579 millió és az I. Béla gimnázium energetikai korszerűsítésére 270 millió forint jutott. A Babits általános iskola felújítására 136 millió, míg a Garay János Gimnázium korszerűsítésére 134 millió forintot költhettünk. Természetesen folyamatosak voltak a kisebb fejlesztések, például a mosdók korszerűsítése stb. Ezek mellett nagyon fontos, hogy a családbarát város kialakítása jegyében elkezdődtek a bölcsődei és óvodai fejlesztések. Napjainkig megvalósult a Kadarka utcai és a városi bölcsőde felújítása összesen 330 millió forint ráfordításból. Elkészültek a szőlőhegyi óvoda és mini bölcsőde tervei is, a két beruházásra összesen 672 millió forint áll rendelkezésre.

– A helyieknek fontosak a háziorvosi rendelő és az elérhető kényelmi szolgáltatások.

– Ezeken a területeken is jól állunk. Egészségügyi intézmények felújítására 613 millió forint pályázati forrást nyert a város. Ebből megépült az új ügyeleti központ és a Wigand téri rendelő. Emellett felújítottuk a Kölcsény lakótelepi praxist. A kikapcsolódást – és a gazdaságot is – segíti majd az a 4 milliárd forintos útfejlesztés, aminek során felújítjuk a keselyűsi utat, a „húspari” kereszteződéstől, át az M6-on egészen Gemencig. Ez az útszakasz kerékpárral is kiegészül. Örömmel jelenthetem a szekszárdiaknak, hogy a következő ciklusban megépül a Szekszárdot Tolnával összekötő kerékpárút is, így a megyeszékhelyről biztonságban el lehet kerekézni egészen Domboriig. Szintén ide tartozik, hogy kerékpárút fejlesztésre 410 millió forintot költhet Szekszárd. Turisztikai fejlesztésre 300 millió forint támogatást nyert a megyeszékhely, ebből finanszírozzuk a Sió Projektet. A családoknak jó hír, hogy 139 millió forintból megvalósult a Generációk Parkja, ami a régióban egyedül álló. Valamint jelenleg egyeztetés alatt van a „Zöld Város” projekt, melynek keretében a városközpont parkjai, térburkolatai, utcabútorai újulhatnak meg. Erre a célra közel 1,3 milliárd támogatást nyert el a város.

– Vállalkozói szemmel nézve milyen település Szekszárd?

– Azt gondolom, hogy Szekszárd kifejezetten jó feltételekkel várja a településen hosszútávra tervező munkáltatókat. Ennek érdekében is sokat dolgoztam az elmúlt időszakban, és sikerült is elkezdeni egy új ipari park kialakítását mintegy 2 milliárd forint értékben. Sikeres vállalkozások működnek a városban több ezer munkahelyet biztosítva a térségben élők számára.

– A képviselői munka nagyon szerteágazó, időigényes elfoglaltság...

– Ha az ember meg akar felelni a hivatásának, akkor a munka végén az eredményeket nézi. A választó kerületem mind a 17 települését egy kicsit az otthonomnak tekintem. Erősen kötődöm Szekszárdhoz, itt születtem. 1998 óta veszek részt a város közéletében, megtiszteltetés volt a számomra, hogy 2006-tól két cikluson keresztül polgármesterként is szolgálhattam, országgyűlési képviselőként pedig szolgálhatom a térségben élőket és a szekszárdiakat. Az elmúlt 10 évben sok értéket hoztunk létre a városban, megújult a Béla király tér, a Piac tér, a Babits Mihály Kulturális Központ és egy új családbarát stranddal gyarapodtunk. Turisztikai szempontból is egyre vonzóbb Szekszárd és környéke, itt kiemelném a borturizmust és Fadd-Domborit. Feladatom megtenni mindent annak érdekében, hogy az uszoda beruházás 2022-ben befejeződjön. A tervek szerint 2022-ben elindul egy nőgyógyászati és szülészeti kórházblokk, valamint egy új szakorvosi rendelő építése, de a fejlődés érdekében felül kellene emelkedni a város közgyűlésében kialakult szembenálláson és nem mindenből politikai kérdést kreálni. A város érdekében kellene dolgozni! A cél, célunk egy olyan várost építeni, ahol még otthonosabban élhetnek annak lakói, hogy Szekszárd minél több családbarát szolgáltatást tudjon nyújtani és a helyi vállalkozásoknak versenyképes környezetet teremtsünk közösen.

– Meggyőződésem, hogy csak közös munkával lehet sikereket elérni. Az újévre azt kívánom, hogy kerüljön el mindannyiunkat a vírus. Emellett pedig, hogy valamennyien találjuk meg a boldogulásunkat és számításainkat Szekszárdon.

Békés, boldog karácsonyt kívánok! SN

December 31-ig még pályázhatnak a kisvállalkozók

Módosított feltételekkel újra kiírta a koronavírus-járvány által bezárással érintett kisvállalkozókat segítő pályázatot az önkormányzat.

Júniusban jelent meg először az említett pályázati felhívás. Akkor 17-en részesültek 80–100 ezer forint közötti támogatásban, többen viszont nem tudtak megfelelni a feltételeknek, ezért most kisebb módosításokkal, de újra kiírta a pályázatot az önkormányzat. Az elektronikus benyújtás megmarad és az adótartozás továbbra is kizáró ok lesz, viszont az éves bevételi határt tízről húszmillió forintra emelték és már az is beadhat pályázatot, aki csak 2020-ban kezdte el vállalkozói tevékenységét. Egy pályázó a korábbi 100.000 forint helyett most legfeljebb 200.000 forint támogatást kaphat. A benyújtás utolsó határideje 2021. december 31.

A támogatást több célra is lehet igényelni:
– A MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEKHEZ TÖRTENŐ HOZZÁJÁRULÁS a bezárással, korlátozásokkal

érintett vállalkozók működési költségeihez nyújt fedezetet (fűtés, világítás, víz- és csatornadíj, közös költség, bérleti díj, stb.)

– AZ ÚJRAINDÍTÁSI KIADÁSOKHOZ TÖRTENŐ HOZZÁJÁRULÁS célja a vállalkozók tevékenységi körének újraindításához kapcsolódó alapanyag, eszköz- illetve árubeszerzés segítése, valamint a kárenyhítés.

– A MEGLÉVŐ ALKALMAZOTTI LÉTSZÁM MEGTARTÁSÁRA is lehet kérni a támogatást. Ennél a pontnál a meghatározott tevékenységi kört végző vállalkozások bértámogatására van lehetőség. Pályázni lehet munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók bérköltségeinek finanszírozására, illetve nem munkaviszony keretében tevékenykedő egyéni vállalkozó jövedelempótló támogatására.

A pályázati felhívás és adatlap elérhető a következő linken: <https://szekszard.hu/hu/onkormanyzat/onkormanyzati-tamogatások>

Önkormányzati Sajtóiroda

Új könyvtár, új feladatok?

Folyik Szekszárd legnagyobb látványberuházása

A politika megtette, amit tehetett, megszerezte a forrást. A napokban tették le a tudásközpont alapkövét. Örül a szakmai is, hiszen évtizedekben mérhető a probléma, ami megoldásra vár, mert sem a Vármegyeháza, sem a Széchenyi utcai épület nem alkalmas a kor követelményeinek kielégítésére. Lesz tehát új tudásközpontja a városnak könyvtári és levéltári feladatok ellátására. Milyen egy modern könyvtár? Van-e szükség ezekre az intézményekre, amikor az internet világa uralja az életünket, így a szabadidő eltöltésének jelentős részét is, de a tudásmegszerzés legfőbb forrása is a számítógépek világához köthető?

– Liebhauser Jánost, az Illyés Gyula Megyei Könyvtár igazgatóját kérdezem:

– Egy nagy technológiai váltás közepén vagyunk, ez igaz, de ez nem jelenti azt, hogy el kell tűnnie a világból annak, ami egyszer már fontos volt számunkra. Minden fejlett társadalomban a könyvtár megtalálta a maga funkcióját, és köszöni szépen él és virul. Ez igaz a könyvtárakra is. Igaz, megváltoztak a tanulási szokások, megváltozóban vannak az olvasási szokások is, és ehhez igazodóan kell egy intézmény jövőbeni céljait is megfogalmazni. Én azt szeretném elérni, hogy a könyvtár egy közösségi tér lenne, amiben mindenki megtalálhatja a maga szórakozását az adott lehetőségek között. Hál’ Istennek, ez egy olyan beruházás, ahol a tervezők előbb a szakmát kérdezték meg arról, milyen terekre van szükség, és csak utána készültek a tervek. Ebből a szempontból a praktikum győzött. Olyan lehetőségek nyíltak meg, így tehát amelyek új irányokat szabnak a könyvtári szakma számára, abban a tekintetben is, hogy megfelelően szolgálja nemcsak az olvasni vágyók igényét, de adott esetben például a gazdaságét is.

– Mi módon?

– Hadd citáljam ide Finnország példáját, akik saját történelmi és kulturális hátrányait küzdötték le és lettek az innováció szempontjából meghatározóak a világban, és itt nem csak az ismert telefonmárkára kell gondolni. Nyugat-Európában pontosan tudják, hogy a kreatívipar, az új hozzáadott érték növelése egy nagyon fontos szempont, elemzé-

sek mutatják ki, hogy a társadalom fejlődése szempontjából ennek mekkora jelentősége van. Olyan szinten tudatos ez a tevékenység, hogy hajlandók erre milliárdokat áldozni. A már említett Finnország a függetlenné válásának nemzeti ünnepét az új Helsinki könyvtárban ünnepelte meg. Mi ez, ha nem jelzésértékű a tudás alapú társadalomban? Olvasni mindig is fognak az emberek, ahogy eddig is tették, és mindegy, hogy ennek kő-tábla vagy az internet a hordozó eszköze, a könyv mint olyan – bár a látszat mást sugall – nem veszítette el a jelentőségét.

– Milyen lehetőségeket hordoz az új könyvtár?

– Ez egy találkozási hely lesz, egy inspirációs közeg, egy jól működő tanulási központ. Ennek egy alkotó helyé kell válnia. Ez a folyamat zajlik a könyvtárak tekintetében mindenhol a világban, és ehhez egy normális épületet kellett tervezni, építeni. Számos olyan funkciója lesz ennek az intézménynek, mely a kultúrát és a kultúrára éhes embereket kell, hogy szolgálja, de semmi esetre sem keverendő össze egy jól működő művelődési házzal. Ezt nagyon fontos hangsúlyozni. Lesz benne oktatási helyiség, ahol a digitális kompetencia fejlesztő funkcióját kell ellátnia a könyvtárnak, és lesz egy agóra jellege is, ami a közösségi élet színtere lehet.

És amiről még beszélnünk kell: egyre többször hallok, hogy nem olvasnak a mai gyerekek, ami szerintem nem igaz direkt módon. Van egy harmas egység – iskola, család, könyvtár –, aminek a dolga, hogy rászoktassa a felnövekvő generációkat arra, hogy ne csak a könnyen befogadható méretű szövegekre legyenek kíváncsiak, hanem saját érdekükben képesek és hajlandók legyenek olvasni, legyen ez tanulási vagy szórakozási célzatú. Így tehát ebben is szerepet kell vállalnia az új tudásközpontnak.

Kutny Gábor

Tudásközpont alapkövetétele

Dr. Juhász Roland állami vagyongazdálkodásért felelős államtitkár, Horváth István országgyűlési képviselő, Gyurkovics János alpolgármester és dr. Horváth Kálmán kormány megbízotti letette az egykori laktanya területén megvalósuló interaktív könyvtár és levéltár alapkövét. A BMSK Zrt. még augusztusban adta át a munkaterületet a közbeszerzésen nyertes kivitelezőnek. A ZÁÉV Építőipari Zrt.-nek összesen 600 napja van, hogy felépítse a felnőtt- és gyermekkönyvtárnak, valamint a levéltárnak is otthont adó épületet a tervek szerint 2023 áprilisára. A kormány június végi döntésének köszönhetően az építőipari áremelkedések miatt hiányzó összeg biztosított. A Modern Városok Programban épülő új intézmény felső költségkerete 7,3 milliárd forint. Bővebb információ: <https://tudaskozpontoszekszard.hu/> (ösi)

Az egymással törődésen van most a legnagyobb hangsúly

Felföldi László pécsi megyéspüspök karácsonyi gondolatai

Hatalmas gond és teher a koronavírus a családok, közösségek életére, viszont fel is hívja a figyelmet az emberi élet, a kapcsolatok lényegére, az egymással törődésre. Erre pedig a mai rohanó világban egyre kevesebb figyelmet fordítanak az emberek. Lelkileg kell egymást segíteni, mivel felelősek vagyunk egymásért. Mint mondja, megerősödött a nem szó szerint értendő nagycsaládok szerepe, ugyanis a közvetlen, valóságos segítség a testvéri, szomszédsági, baráti közösségekben van.

– Az egyház a rászorulóknak a szeretetszolgálatokon keresztül tud segíteni ruhával, élelmiszerrel és egyéb adományokkal, lelki segítségnyújtást azzal ad, hogy a templomok ajtajai mindenki előtt nyitva vannak. Minden gondot és bajt lelkiileg is le kell győzni a fizikai gyógyulás mellett. Mindig a nehéz helyzetekben születnek meg a legjobb dolgok, amelyek karácsony közeledtével sokkal erősebben, élesebben van ott az emberek szívében. Ilyenkor nemcsak a rászorulókra kell jobban odafigyelni, hanem azokra is, akiket az év közben elhanyagoltunk. Egy telefon, egy levél, egy látogatás sokat jelent, mert a szeretet rászorultjai ott vannak mellettünk, csak csendben vannak, nem kiabálnak, nem kopognak, de nagyon várnak bennünket.

– Jézus születésének ma is az az üzenete, mint az első karácsonykor volt. Isten akkor is és most is odaállt az ember mellé, és azt mondta: Itt vagyok, veletek vagyok. A karácsony felelősségre tanít.

Nemcsak azt kell nézni, hogy engem ki látogatott meg, ki köszöntött, hanem azt is, hogy én kiléptem-e a magam kis szűk köréből, és eszembe jutott-e, hogy aki az utóbbi időben kevesebb figyelmet kapott tőlem, azt meglátogassam, vigyek neki valami szívmenlengetőt.

A megyéspüspök beszélt arról is, hogy az idei év egy különleges, megismételhetetlen ajándékkal is szolgált hazánkban és az itt élőknek, ugyanis Magyarországon rendezték meg az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust. Akik a helyszínen vagy a közvetítéson keresztül átérték Ferenc pápa látogatását, azok óriási lendületet és erőt kaptak tőle. Mint mondja, ő maga is meglepődött, hogy mennyi hit és szeretet van a magyar társadalom szívében, és ez óriási lendületet adott neki és az egyházmegyének. A jövő a fiataloké, őket kell tudnia megszólítani az egyháznak. Éppen emiatt keresi a találkozásokat, az együtt gondolkodás lehetőségeit ezekkel a generációkkal. Nem minden esetben van szükség szentbeszédre, inkább lehetőséget kell teremteni a kötetlen, természetes találkozásokra, hogy önmaguk lehessenek. Ez pedig óriási feladat.

Felföldi László jövőre is a már megkezdett munkát akarja folytatni, ez pedig rengeteg találkozást és együtt gondolkodást jelent az emberekkel. Emellett keresi azokat, akiket az egyház, Krisztus és a szeretet ügye mellé tud állítani. 2022. legfontosabb feladatának azonban a családok támogatását, segítségét tartja, mert a családokon múlik a jelen és a jövő, a családi asztal mellett van az élet igazi gazdagsága, szépsége.

Tamis Ákos

Tisztelt Szekszárdi Polgárok!

Kedves Olvasók!

Közeleg az év vége, közeleg az ünnep, a megérdemelt pihenés. Ilyenkor találkozunk a családdal, és az illendő „hogyan vagy?”-ra adott illendő válaszok mögött mindig ott sejlik a magunknak szóló felelet is. Tényleg: hogyan vagyok? Milyen esztendő hágyok magam mögött? Megtettem-e mindent a családomért, a körülöttem élőkért, azokért, akikért felelős vagyok – és nem utolsósorban: magamért? Figyeltem-e a hasznos tanácsokra? El

tudtam-e kerülni a jól hangzó, de rossz felé terelő sugallatokat? Sorjázunk a kérdések. S ha megválaszoltuk őket, figyelmünk máris a jövő felé fordul. Milyen év áll előttünk? Milyen feladatok várnak ránk? Erre már lényegesen nehezebb megfelelni. A mögöttünk álló két esztendő megtanított bennünket arra, hogy óvatosan tervezzünk, hiszen a bennünket körülvevő közeg gyorsan átírhatja elképzeléseinket. De megtanított bennünket arra is, hogy igazodni tudjunk az új, váratlan helyzetekhez, s kilépve komfortzónáinkból, mindennapi kényelmünket, szokásainkat feladva szembe tudjunk nézni a sokszor embert próbáló kihívásokkal. A Megváltó ünnepének közeledtével ezúton kívánok a magam és Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében töretlen kitaratást, kegyelemben megélt karácsonyt, az új esztendőhöz sok szerencsét, sikert, örömet s mindenekelőtt jó egészséget!

Földön járó angyalok!

Nincs szárnyuk, nincs túll ruhájuk, nem tartanak a kezükben sem csillogót, sem fénylő gyertyát. Nekik a szívükben ég a fény. A fény, amivel keresik, kutatják azokat, akiknek a sorsuk fénytelen, szomorú. Akik gondokkal küzdenek, s akiknek segítségre van szükségük, hogy legalább a szeretet ünnepén érezzék nincsenek egyedül. Mert vannak emberek, akik arra szövetkeztek, hogy ne gondokkal, kétségbeesve, gyermekkönnyekkel félve várják a szent ünnepet.

– Karöltve Szekszárdért civil csoport vezetőjét, Nagy Anitát kérdezem a kezdetekről.
– 2020. márciusában alakultunk, Szakács Sandrával kezdetektől fogva ketten irányítjuk ezt a csoportot. Óriási utat jártunk be ez alatt az idő alatt. Elsősorban az egészségügyben dolgozóknak segítettünk, valamint az időshonnan, gyermekothonnan. Baráti körünkben több mentős van, rajtuk keresztül kérték tőlünk segítséget. Így indult, majd jöttek a barátok, ismerősök a felajánlásokkal. A megalakulást követő 4. napon már 3.000 tagunk volt. Meglepett bennünket az a nagy fokú segíteni vágyás, amivel hozzánk fordultak az emberek.
– Mi a működésük alapja?
– Egyik oldalon vannak a felajánlók, a másik oldalon a segítséget kérők. Ennek a két oldalnak a koordinálását végezzük, ami nagyon idő- és munkaigényes mindkét irányba.

– Saját vállalkozása mellett, hogy tud ennyi időt, energiát belefektetni ebbe a mindannyiunk számára tiszteletre méltó, segítő, önként vállalt feladatba?
– Sokszor éjjel is dolgozom, egész nap „szolgálatban” vagyok. Minden elképzelhető fórumon jönnek a felajánlások és a kérések, így ünnepek előtt nagyon sűrű napjaink vannak. A célunk az is, hogy ebben az online működő világban a találkozás élmény legyen mindkét oldal számára, s a gyerekeknek, a fiataloknak egy jó példa. Tapasztalják meg mindannyian, hogy amikor sok ember egy ne-

mes célért adakozik, az egy szeretethullámot indít el, s érezzék, hogy az emberekbe vetett hit és a remény él!

– Az ország más részeiből is megkeresték már Önöket.
– Ilyenkor azt tanácsolom, hogy keressenek a lakóhelyükön egy civil szervezetet, aki tud segíteni. Mi a szekszárdiakra koncentráltunk, mi e város lakóinak szeretnénk segíteni. Öröm számunkra, hogy a két oldal személyes találkozási több esetben barátsággá alakul. Bennünket is nagyon megérintenek, amikor azt látjuk, jó helyre kerülnek a felajánlások. Igen, fárasztó, de amikor látjuk a felnőttek szemében a könnyeket, a gyermekek szemében a csillogást, akkor elfelejtünk mindent, s tele van a szívünk szeretettel és igen, elégedettséggel.

– Karácsonyt, ünnepet, fényt, meleget, szeretetet visznek. Ön hogy készül az ünnepre?
– Számomra a legszebb ünnep a karácsony, nagyon fontos. Az ajándékok már be vannak csomagolva, mert egész évben, ha meglátok valamit, ami valamelyik családtagnak örömet szerez, szüksége van rá, akkor megveszem. Szenteste az egész család együtt van, asztalra kerülnek a finom ételek, melyeket nagy örömmel készítek el. Sas Erzsébet

Karácsonyi versösszeállítás

Baka István: KARÁCSONY, 1967 (részlet)

4. Karácsony lesz és tiszta béke, és tisztára meszelt tanyák, rozszatt tetők szentestére nem roskadoznak már tovább.

Ma este minden egyszerű lesz, nincs fájó múlt s nem éhes senki, előveszik a felérelvadt gyertyákat, hadd égjenek idén tövig, – jövőre színes kis lámpákat veszünk, s több csillagszórót,

hadd szikrázzon egyszerre három, s másnapra még több vendéget hívunk, de ne égessük most el a gyertyát, hátha akkor nem kapunk újakat, – énekeltünk már, megajándékoztuk egymást, idén együtt vagyunk mind... menjünk vacsorázni.

Mégiscsak nagyon jó lehetsz, Uram, bizalmat áraszt végtelen türelmed, add, hogy sohase tudjuk meg, Uram, hogy az a gyermek mégsem születik meg.

Dicső Zsolt: Karácsonyi ajándékok

Karácsonykor eljötték a rokonaink. Mindenkitől játékot kaptam ajándékba, mert én még kicsi vagyok.

Kibontották és kivették a játékokat a dobozokból, mert én még kicsi vagyok.

A dobozok színes ábrái szerint összerakták őket, mert én még kicsi vagyok.

Aztán játszottak velük, mindenki mindegyikkel, mert én még kicsi vagyok.

Elmentek a rokonaink és mi itt maradtunk hat és fél kiló játékkal a nagyszoba közepén.

Nem játszottam velük. Bementem a szobámba és elővettem a régiéket.

Őket én tanítottam meg játszani.

Különleges koncerttel kezdődik az új esztendő

A Szolnoki Szimfonikusok új év köszöntő produkciójával indítja a 2022-es évet a Babits Mihály Kulturális Központ. A minden elemében nívós, meglepetésekkel tarkított koncerttel az intézmény célja, hogy olyan társadalmi eseménnyé váljon, ahol barátokkal, koccintással kezdődhet az új esztendő. A koncertről Ignác Kristóffal, a Szolnoki Szimfonikus Zenekar nemzetközi kapcsolatainak menedzserével beszélgettünk.

– A zenekar több mint fél évszázada, 56 éve működik, Szekszárdon viszont most lépnek fel először. Hogyhogy ilyen sokáig elkerültek minket?

– Jó kérdés. (nevet) Szinte biztos, hogy itt még nem léptünk színpadra, legalábbis semmilyen írásos nyomát nem találtam annak, hogy koncerteztünk volna a városban. Ezért is nagy megtiszteltetés, hogy meghívást kaptunk a Babits Mihály Kulturális Központtól, az pedig szintén nagyon megtisztelő, hogy velünk indul az év egy ilyen gyönyörű helyen, ráadásul egy borvidéken.

FOTÓ: SZOLNOKI SZIMFONIKUSOK

– Milyen repertoárral érkeznek, milyen darabokat hallhat majd a közönség?

– Az új évet indító, két részből álló koncertünk minden elemében különleges lesz. Az első rész egy hagyományosabb fejezet lesz, amelyben gyakorlatilag operetteket hallhat a közönség. Akár úgy is fogalmazhatnánk, hogy egy keresztmetszete lesz az operettirodalomnak olyan szerzők műveinek megvalósításával, mint Johann Strauss, Kálmán Imre vagy éppen Lehár Ferenc. A felsoroltak mind olyan szerzők, akiknek mű-

vei lendületesek, energiával teltek. Például a Víg özvegyből az „Ajk az ajkon” duett, a Marica grófnőből a „Mondd meg, hogy imádom a pesti nőket!” Emellett a közönséget is könnyű, felütni velük, hiszen az emberek ismerik a szövegeket, ismerik a dallamokat és nagyon szeretik a darabokat.

– Mi lesz a második részben?

– A tíz darabból álló első rész után egy nagyon kicsi szünet és átrendeződés következik, majd a Leroy Anderson svéd származású amerikai zeneszerző műveiből álló második szakaszt élvezheti a közönség. Ezt a repertoárt a zenekar először Szekszárdon fogja előadni. Ezzel a szimfonikusok karmestereként, Izaki Maszahironak egy régi álma valósul meg, hiszen a maestro régóta szeretett volna a szerző által komponált darabokat vezényelni. S ha megengedi, mondanék egy pár gondolatot Leroy Andersonról, aki nemcsak zeneszerző, hanem hírszerző is volt, egy komoly diplomata és védelmi szakember. Nem mellel pedig kiváló humorérzékkel bírt. Olyan zeneműveket komponált, amelyekben szerepet kaptak a mindennapi használati tárgyak által kibocsátott hangok, gondolok itt az írógép kattogására vagy éppen a smirglipapír hangjára. Játékosággal, humorral töltötte meg a darabokat, emellett pedig lehetőséget adott arra is, hogy a műveit vezénylő karmesterek, esetünkben Izaki Maszahiro is egyszerre több karakter – például a „jó” és „rossz” karmester – bőrébe bújhasson. Ha nem haragszik, többet nem mondanék a második részről, minden egyéb legyen inkább meglepetés. (nevet)

– Milyen tervekkel vágnak neki a 2022-es esztendőnek?

– Gözerővel dolgozunk a jövő évi költségvetésen, hogy 2022-ben is minél többet tudjunk koncertezni. Számos hazai fellépésünk lesz, emellett pedig Szolnokon is állandóan koncertezünk. Örömteljes lenne, ha a jövő évben is tudnánk külföldön is koncertezni. Van némi bizonytalanság a koronavírus-járvány miatt, de nagyon bizakodunk abban, hogy visszatér az élet a régi kerékvágásba. Pici fény már látszik az alagút végén.

Gödrei Zoltán

Rudan Joe a Csörge-tórol

A hetvenes évek végén tere nyert a könnyű zenében a kemény rock zene. Számos zenekar ekkor tűnt fel és lett közismert Magyarországon.

Többen vidékről kerültek a reflektorfénybe, elég az Eddáról a Lordról vagy éppen a pécsi származású Rudán Joe-ról beszélni. Rudán azóta számtalan formációval lépett már színpadra, és egyik motorja volt az azóta elhíresült csörge-tavi rockfesztiválnak is. Négy éve határozta el, hogy ezekről az eseményekről megemlékezik egy könyvében.

– Mi visz rá egy rockzenészt arra, hogy könyvet írjon?

– Ennyi esztendő iszonyúan sok emléket halmoz fel, amit ha összejövünk, mindig felelmegetünk. És ugyan poén szintjén, de szó esett arról is számtalanszor, ha már nem muzsikálunk annyit, megírjuk a memoárunkat. Felkértem egy barátomat, hogy írja le ezeket a storykat, mert mégiscsak jobb elmesélni valakinek, mintha az ember önmaga ül a számítógép elé. Szentesei Zöldi Laci barátommal három évig csak beszélgettünk. Tudtam, hogy egy hullámhosszon vagyunk, és érteni fogja mindazt, ami nekem is fontos ezekből a történetekből. Mikor megkaptam a kéziratot, elővettem a régi noteszeimet és kiegészítettem a leírtakat. Így készült a könyv.

– Hogy emlékszik a csörge-tavi fesztiválra?

– Ez volt a mi hippi fesztiválunk. Én szerettem itt nagyon, emlékszem, az elsőt úgy elmosta az eső, hogy volt, akinek abba kellett hagynia a

koncertet vagy egyáltalán színpadra sem tudott állni. Aztán rendeződtek a sorok, és itt muzsikált a rockzenei élet színe-java. Ennek a nomád környezetnek is megvolt a maga hangulata, a fiatalok kiszakadtak otthonról. Nem kellett foglalkozniuk semmivel, csak együtt voltak, jól érezték magukat, hallgatták a zenét. Volt, aki túsarkúban jött ki, aztán gyorsan rájött, ez nem az ő világa. Szóval, kiválasztódott az a réteg, akinek ez volt közege és a zenéje.

Találtam akkori újságcikkeket, és Gyimesi Sanyi barátom is sok mindenre emlékezett abból az időből, úgyhogy elég jól reprezentáltuk a könyvben a csörge-tavi éveket. Az első egy-két fesztivál ingyenes volt, szinte reklám nélkül jött össze a zenekarok tiszteletdíja is, meg a vendéglátók nyúltak mélyebben a zsebükbe. De működött, és volt rá igény, ezt bizonyítja, hogy ennyi évig tudtuk vinni. Szájról szájra ment a híre annyira, hogy még külföldről is jöttek kifejezzen a fesztivál kedvéért. Nagyon szép emlék ez nekem is. Kutny G.

Egy héten át ünneplik a magyar kultúrát

A Babits Mihály Kulturális Központban nemcsak egy napon, hanem szinte egy teljes héten át tisztelegnek a magyar kultúra előtt. Az intézményben 2022 januárjának harmadik hetében emléknappal, színházzal, filmmel, valamint egy korábbi nagy sikerű, a kulturális központ szakembereinek saját ötletéből megvalósuló műsorral, az Önarckép Értékkel című eseménytel hajtanak fejet a kultúra előtt.

A magyar kultúra napját 1989. óta ünnepeljük meg január 22-én annak emléke előtt tisztelegve, hogy Kölcsény Ferenc költő 1823-ban ezen a napon zárta le a Himnusz kéziratát. A Babits Mihály Kulturális Központ szervezésében 2022-ben nemcsak egy nap, hanem szinte egy teljes hét a hazánk kultúrája előtti tisztelgésről fog szólni. Január 17-én, hétfőn délután öt órakor a magyar filmek szerelmeseit várják az Agora Moziba, ahol az 1950-ben játszódó Magyar Passió című filmet vetítik majd. A film után közönségtalálkozó lesz a főszereplő-rendezővel, Eperjes Károllyal. A Magyar Passiót január 18-án, 19-én, valamint 23-án délután öt órától lehet még megtekinteni.

Január 18-án, kedden este fél hatkor a Művészetek Házában kerül sor a korábban is nagy érdeklődésre számot tartó Művészettörténeti Szabadegyetemre. Az érdeklődőket Aknai Tamás professzor vezeti majd be a magyar művészet rejtelmibe.

Január 19-én a XIX. Mészöly Miklós Emléknapot a Művészetek Házában rendezik meg. Az eseményen a megjelenteket irodalomtörténeti előadások és filmvetítés várja, emellett ismét átadják a Mészöly Miklós Emlékplakettet, valamint a Mészöly Miklós-díjat.

Az emléknapon az Agora sétányon – a Babits Mihály Kulturális Központ, valamint a Művészetek Háza közötti téren – az Andorjani Endre szobrászművész által készített, Mészöly Miklóst ábrázoló szobrot avatják fel.

Január 20-án 15 és 19 órakor a közönség a Babits Mihály Kulturális Központ Színháztermében A Pál utcai fiúk című zenés játékot láthatja. A Molnár Ferenc világhírű regényét a Dész László–Gesztí Péter–Greszó Krisztián szerzői hármass álmodta színpadra. Szakértők szerint alapmű az emberi társadalom természetéről, a hazaszeretetről, a hősiességről, az árulásról, valamint az esendőséggel foglalkozó.

A korábban páratlan népszerűségnek örvendő, a kulturális központ szakembereinek saját ötletéből megvalósuló Önarckép Értékkel című beszélgetős műsor január 22-én 18:00 órától várja az érdeklődőket a Babits Mihály Kulturális Központ Színháztermében. Az est vendége Matókné Kapási Julianna lesz. Az egyebek mellett Pro Urbe Szekszárd, valamint Bessenyei György-díjjal jutalmazott kulturális szakember nemcsak a Bartina Néptáncgyűttes korábbi vezetőjeként lehet sokak számára ismert. 2002 és 2014 között – az igazgatók közül a leghosszabb ideig – állt a Babits Mihály Kulturális Központ élén.

Hangverseny koncert, kiállítás

– a Babits Mihály Kulturális Központ programajánlója

ÚJÉVI KONCERT – 2022. január 1., szombat 16:00 – Színházterem

A Szolnoki Szimfonikusok újévköszöntő produkciója

Köszöntsük együtt az új esztendőt a fennállásának 56. évét ünneplő, Szekszárdon először színpadra lépő Szolnoki Szimfonikusok páratlan koncertjével! Szeretettel várunk mindenkit egy igazán nívós, meglepetéssel tarkított eseményre, mellyel célunk, hogy a jövőben olyan társadalmi eseménnyé váljon, ahol barátokkal, ismerősökkel, koccintással indíthatjuk az új évet! **Jegyár: 3900 Ft**

ÚJÉVI OPERETT GÁLA 2022 – 2022. január 23., vasárnap 19:00 – Színházterem

Ünnepi koncert az operett csillagaival

A közönség kérésére 2022-ben megújulva látható a MONARCHIA OPERETT előadása több száz látványos jelmezzel, kitűnő énekhangokkal, élő zenekarral. Jegyek kaphatók intézményünk jegypénztárában, a jegy.hu oldalon, valamint a rendezvény előtt a helyszínen. **Jegyárak: VIP jegy 10.000 Ft (18:30 órakor egy pezsgős koccintás a szolistákkal és egy ajándék CD, VIP jegy csak a Babits Mihály Kulturális Központ jegypénztárában vásárolható!), 5.900 Ft; 5.500 Ft; 4.700 Ft.**

PINTÉR ZOLTÁN SZÓLÓ JAZZ-ZONGORA KONCERT

– 2022. január 28., péntek 18:00 – Művészetek Háza

Pintér Zoltán már három évesen zongorázni tanult. Az első versenyét öt évesen nyerte. Ezt követően számos klasszikus és jazz versenyen ért el kiváló eredményeket. Keze alatt elsősorban a tradicionális jazz standard kompozíciók csendülnek fel, de a pop, rock, jazz-rock és latin zenében is feltalálja magát. Repertoárjában saját kompozíciók is szerepelnek. Az esemény a Köszönjük, Magyarországl! program keretében valósul meg. **A belépés díjtalan!**

KIÁLLÍTÁS AZ ÉRDI MŰVÉSZTELEP KIÁLLÍTÁSA

– 2021. december 4., szombat – 2022. január 30., vasárnap

A Művészetek Házában megnyílt az Erdi Művésztelep kiállítása, amelyen 14 kortárs képzőművész több mint félszáz alkotása várja a látogatókat. **A kiállítás 2022. január 30-ig tekinthető meg.**

KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓ – 2022. január 13., csütörtök 17:00 órakor – Bakta Galéria

A Mikrovilág titkai gyermekrajzokon – kiállítás a Szekszárdi Garay János Általános Iskola és AMI, a Szent József Iskolaközpont, valamint a Comenius Általános Iskola egykori és jelenlegi tanulóinak munkáiból. A tárlat február 5-ig várja a látogatókat. **A belépés díjtalan!**

HANGVERSENY – 2022. január 16., vasárnap 18:00 – Művészetek Háza

In memoriam Lányi Péter

Lányi Péter a zenész, akinek kezei alatt arannyá változott egy-egy hang a zongorán. Lányi Péter a kolléga, akivel öröm volt együtt dolgozni. Lányi Péter a barát, akinek mindenkihez volt egy kedves szava, egy humoros megjegyzése 2017 óta nem lehet közöttünk. A Művészetek Házában megrendezésre kerülő hangversennyel a legendás zongoraművész emléke előtt tisztelgünk barátai, pályatársai.

A programváltozás jogát fenntartjuk! Bővebb információ: www.szekszardagora.hu

Kávéházi randevú – Sas Erzsébet rovata

Interjú Dr. Horváth E. Írisszel

A csillogó karácsonyi díszbe öltözött Belvárosi Kávéházban randevútam Dr. Horváth E. Írisszel, akivel a Szekszárd-Újvárosi Római Katolikus Társaskör megalakulásának 130. évfordulójáról beszélgettünk.

– A beszélgetésünk elején kiderült, hogy hármas jubileumot ünnepel a társaskör.

– Az első nagy jubileum, hogy a társaskör első rendezvénye 130 évvel ezelőtt volt, aztán az újra alapítás 30. évfordulója, valamint az első szüreti rendezvény 25. évfordulója, amiről a közel-múltban megemlékeztünk.

– Erős szálak fűzik Szekszárdhoz és a társaskörhöz.

– A családom, őseim mindig ebben a városban éltek. Bár vidéken szereztem meg a végzettségeimet – jogi diploma, közgazdász diploma, PhD fokozat –, jelenleg egyetemi docens vagyok a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen és főtanácsadó a Kúrián.

– A társaskör vezetésében milyen szerepet játszik?

– A társaskör élén három személy áll: Antal Géza apát az egyházi elnök, Gyurkovics János a világi elnök, és édesanyám, Horváth Jánosné Edit az elnökhelyettes. Jómagam a társaskör jogásza, és összefoglalva úgy mondanám, hogy az adminisztrációs feladatok „mindenese” vagyok.

– Meséljen ennek a hosszú időt megélt, sikeres életű közösségnek a létrejöttéről!

– Az 1800-as évek második felében az emberek elkezdtek egymás felé nyitni, és megindult az igény, hogy egyes városrészek köröket hozzanak létre, így alakult meg a Felsővárosi, Újvárosi, Alsóvárosi Társaskör. A cél az volt, hogy a hasonló gondokkal, problémákkal, örömeikkel, ünnepekkel élő emberek összejöjjenek, beszélgessenek, segítsenek egymásnak. Az újvárosiak szegényebb réteg lévén felismerték ennek a szövetségnek az előnyeit is.

Később rájöttek, hogy kellene egy közösségi ház, így 1909-ben részben adományokból, részben kölcsönből megvásárolták a mai Szent István-Házat, amely felújítása után indulhatott igazán virágzásnak a közösségi élet az Újvárosban. Különböző programok, színjatszókör, bálók, teadélutánok, lelki gyakor-

latok és előadások várták a tagokat. Mindehhez párosult egy kiváló egyházi elnök Horváth Károly esperes személyében, aki anyagilag is támogatta a társaskört.

– Megállíthatatlan volt a fejlődés?

– Sajnos nem. Sok más egyesülettel együtt 1949-ben egy belügyminiszteri rendelet beszüntette a társaskör működését, ám az emberekben olyan nagy volt azonban az összetartás, hogy 1965-ig titokban tovább működött. Az épületben TSZ Iroda, majd óvoda lett. 1990-ben újra megszólították az újvárosiak, azt mondták:

kat. Emellett zajlott a tagtoborzás, amelynek már részese voltam, nagymamával házról házra jártunk, és a régi tagok csatlakoztak, valamint újak is jöttek. Jelenleg 180 tagunk van. Több olyan család van, ahol már három generáció tagja a társaskörnek.

– Az első szüreti rendezvény 25 évvel ezelőtt volt.

– Az volt a cél, hogy a régi hagyományokra alapozva, az idősek tanácsaival ellátva rendezzük meg. Úgy értékeljük, hogy ez újfent az újvárosiak összetartását mutatja, amelyben minden generáció örömmel vesz részt.

– Jelenleg milyen programokra szólnak a meghívók?

– Rendszeresen megtartott programjaink vannak, előadások, bálók, vidám zenés összejövetelek, ünnepségek, de egyre nagyobb szerepet kap a rászoruló tagok megsegítése is. Jelenleg a karácsonyi és az újévi programokra készülünk, remélem, hogy meg is tudjuk ezeket tartani.

– Kopogtat az ajtónkon a karácsony. Ön és a családja a közösséget tevékenykedik egész évben. Milyen lesz a családi ünnep?

– Együtt leszünk, ez a legfontosabb. Beszélgetünk, játszunk, filmezünk. Három évvel ezelőtt vettünk egy betlehemet ember nagyságú szobrokkal. Ilyenkor a magunk által épített kápolnába helyezzük el, és örülünk, hogy egyre többen szívesen jönnek gyönyörködni benne.

JEGYZET

TÓTH RÓBERT

Ajándék

Úgy fest, hogy be kell érniünk a régi idők emlékeivel – esetleg a téli képeslapokon vagy a tévében láttakkal –, mert hóból bizony nem sok jut már az idén.

Sebaj! Hiszen a várakozás és az elcsendesedés perceiben volt idő felkészülni mindenre. Arra is, hogy magunk gondoskodunk a karácsonyi varázslat megannyi apró eleméről. Mert a havas táj nem minden, s azon kívül – ha nem volna épp elég a szakrális indíttatás – ezernyi más miatt is lehet ünnepi érzésünk. A sok helyütt még élő hagyományok, a betlehemes vagy az ádventi forgatag képes felszítani bennünk a hangulatot.

Nem is beszélve a karácsony idején – bocsánat, november elején – megjelenő széles szortimentről, ami a boltokban vagy a televízióban fogad bennünket. Mikuláscsomag, karácsonyfaégő, blekkfrájdéj, miegymás. Mi pedig szépen felülünk arra a bizonyos – stilszerűen szólva – szánra. Hó nélkül csikorgunk üzletről üzletre, hogy megtaláljuk a tökéletes meglepetést a fa alá.

Aranyat, tömjént, mirhát. Mind egy, mert tökéletes egyik sem lehet. Csak egyetlen egy valami. Ami egyszerre emberi és isteni. Ami mindannyiunké. Ami reményt és értelmet ad: a megszületés. Az az igazi ajándék.

Ahol hangot kaptak a szavak

Lezajlott a Baka István vers- és prózamondó-találkozó és -verseny

November 13-14-én tartották Szekszárdon, a Művészetek Házában az „ÉN ITT VAGYOK – ÜZENET ÚJ HULIGANIÁBÓL” – Kárpát-medencei Baka István vers-, énekelt vers és prózamondó-találkozó és -versenyt. A program, amely kétévnte kerül megrendezésre, eredetileg tavaly lett volna esedékes, ám a pandémia akkor az utolsó pillanatban meghátrálásra kényszerítette a szervezőket.

A kétnapos összejövetelt Nagy Gábor, József Attila-díjas költő-író, Baka-tanítvány nyitotta meg. „Baka István ebben a huszonhat évben is mindvégig velünk volt. Költőnek könnyű, mondhatnánk, de az életmű a mai zajban önmagában nem elég: ehhez kellett az életművét életető özeveg, Baka Tünde, valamint a Baka István Alapítvány kitartó munkája. Szeged és Szekszárd hűsége. És a Baka Istvánról elnevezett versmondó-találkozó is, ahol hangot kaphatnak a szavak” – mondta Nagy Gábor.

szeretnének biztosítani arra, hogy a Baka-irodalomban elmélyülni vágyók, a vers- és prózamondás iránt érdeklődők rendre találkozzát adhassanak egymásnak. Egy ilyen rendezvény jó alkalom az egymástól távol élőknek, hogy a versenyszerű megmérettetés és értékelés mellett – vagy még annál hangsúlyosabban is – személyes találkozások során, egymástól szerezhessenek előadói, irodalmi tapasztalatokat, alkíthassanak ki szakmai és baráti kapcsolatokat. Erre pedig minden adott volt: a szombati előadásokat követően

közösen végzett műhelymunka adott lehetőséget a szakmai kérdések megvitatására, Baka különös és páratlan világának közös kibontására.

A szombati versenyt értékelő és a másnap délelőtti „mesterkurzust” irányító zsűri Baka István világát közelről jól ismerő tagokból állt: itt köszöntöttük Zalán Tibor József Attila-díjas költő-író, Baka barátját és pályatársát, a Szekszárdról elszármazott, Junior Prima-díjas író-találkozót, Fábán Pétert, a K2 Színház egyik vezetőjét. A harmadik tag dr. Merő Béla, szekszárdi születésű rendező, Baka István barátja, iskolatársa lett volna, de ő az utolsó pillanatban betegsége okán kénytelen volt lemondani a meghívást, így Orbán György előadóművész, a Baka István Alapítvány kuratóriumi elnöke ült be a helyére.

A kétfordulós verseny magas színvonalat hozott, ebből a mezőnyből emelkedett ki a felnőtt kategóriában a győztes Rajner Ágota (Körmend), a második helyezett Lovass Adél (Bükkszentkereszt) és a harmadik Varga Ilona (Budapest). A diákok között a szekszárdi Garay János Gimnázium tanulója, Föglein Liza Kató vitte el a pálmát, második a ceglédi Sárík Dániel lett, a képzletbeli dobogó harmadik fokára pedig ugyancsak két garaysta diák, Pfaff Violetta és Szalai Bálint léphetett. Az énekelt vers kategória két első helyezettje a fővárosi illetőségű Vendéghang és a szekszárdi Csobogó együttes lett. A versenyzőtársak egymásra adott szavazatai alapján a legnépszerűbb előadónak járó különdíjat Föglein Liza Kató vehette át. SZN

FOTÓ: BAKA SZUSZÁNNA

A rendezvény bővebb címében nem véletlenül előzi meg a találkozó kifejezés a verseny szót. A szervezők szándéka tükröződik ebben: elsősorban teret

este a Garay Élménypincében pörkölt és kiváló borok – az ifjabbaknak üdítő – társaságában éjszakába nyúló beszélgetés, vasárnap délelőtt a zsűri tagjaival

Egy nap Szávai Géza íróval

Erről az eseménydús napról mesélt Nemes Rita, a gyermekkönyvtár osztályvezetője

Szávai Géza Déry Tibor-díjas író felkérése tavasszal érkezett a gyermekkönyvtárhoz, mely szerint szeretné, ha legújabb, vidám népmesék átiratait tartalmazó könyvét szekszárdi gyerekek illusztrálnák. Az ál-

tala is működtetett Pont Kiadó több hasonló kiadvánnyal jelentkezett már. Határon túli és anyaországi iskolák is részt vettek ilyen feladatokban.

Szávai Gézával több évtizedes, kiváló kapcsolat köti össze a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár. Szekszárdi Gyermekíró Tanácskozásokon, író-olvasótalálkozókon és a Hány János Meseesztíval bírjaként is volt már vendégünk az író.

A könyvillusztrációra a PTE Gyakorló Alapfokú Művészeti Iskoláját kértük fel. Több mesét küldtünk a gyerekeknek, amelyekből kedvükre választhattak. Rengeteg alkotás született, melyekből hatvanat továbbbítottunk a szerkesztőknek. Az eredmény két könyv lett, Az ész szerencséje és az Aki még soha nem nevetett című. Az illusztrációkból az iskolában kiállítást rendeztek, ami a karácsonyi szünetig megtekinthető.

A kiadványok kapcsán látogatott el Szávai Géza a gyakorló iskolába azokhoz a 3. és 4. osztályos diákokhoz, akik a legtöbb illusztrációt készítették. Az író által alapított Hány

János Akadémián remek hangulatban ismerkedtek meg a gyerekek a híres szekszárdi füllentő történetével és az eszesség, okosság fontosságával, azzal, hogy létezhet hasznos, vicces, humoros füllentés is. Ezután egy rövid, rajzos feladat keretében mutathatták meg a gyerekek, milyen ötletekkel tudnak kiegészíteni egy kör- vagy egy háromszögformát. A legérdekesebb megoldásokat készítő könyvjutalomban részesültek, de senki nem távozott üres kézzel, hiszen végül mindenki kötettel és dedikációval gazdagodott.

A felnőttek délután a megyei könyvtárban találkoztak az íróval, akik az Az életed, Polcz Alaine – Asszony a hátsószobában című kötetbemutatót ismerkedtek meg az erdélyi Küsmödon született író életével és természetesen a Mészöly- és a Szávai-házaspár baráti kapcsolatával. A könyv számtalan Szávai Géza által készített fotó gyűjteménye sok-sok képaláírással. Az íróval Liebhauer János könyvtárigazgató beszélgetett. adzs

Tarts Velünk!

EGY
AKADÁLYMENTES
JÖVŐÉRT

A SZERENCSEJÁTÉK ZRT.
HISZ ABBAN, HOGY
A KORLÁTOKAT LEHETŐSÉGEKKEL
LEHET LEBONTANI.

Fanni Illés
ILLÉS FANNI
PARALIMPIAI BAJNOK

WWW.TARTSVELUNK.HU

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

SZEKSZÁRD DÍSZPOLGÁRAI

Dr. Éry Márton (1865–1937)

1865. október 10-én Döbröközön született. Apja takácsmester volt. Elemi iskoláit követően szülei tanítója javaslatára további taníttatása mellett döntöttek. A ciszterci rend pécsi főgimnáziumában érettségizett, majd a püspöki jogliceumban folytatta tanulmányait. Államtudományi doktorátusát 1892-ben a kolozsvári egyetemen szerezte meg.

1892. február 5-én gróf Széchenyi Sándor Tolna vármegye főispánja köz- igazgatási gyakornoknak nevezte ki. Pár hónappal később Marosvásárhely törvényhatósága városi aljegyzővé választotta. Fél év múlva már Maros-Torda vármegye harmadik aljegyzőjének tisztét töltötte be 1895. április 19-ig.

Mivel visszavágyódott szülővármegyéjébe, megpályázta és megkapta a helyettes árvaszéki jegyzői tisztet. Még ez év októberében Simonsits Béla alispán javaslatára másodaljegyzőnek választották. Ezt követően a felkészült és ambiciózus fiatalember gyorsan haladt előre a ranglétrán. 1907. végén első aljegyző és tiszteletbeli főjegyző, majd 1912. november 7-től vármegyei főjegyző.

A vármegyei karrierje csúcsát 1922. március 14-e jelentette, amikor egyhangúlag alispánná választották. E funkcióját inflációs körülmények között négy évig látta el. 1926-ban elfogadta a felkérést, hogy a kormánypárt színeiben induljon a

képviselőválasztáson, egyúttal nyugdíjazását kérte. A dombóvári kerületben egységes párti programmal, 4300 fős többséggel szerzett mandátumot Pallavicini György örgróffal szemben. A képviselőházban elsősorban közigazgatási kérdések tárgyalásakor fejtette ki véleményét. 1931-ben már nem vállalta a jelöltséget, ekkor párton kívüli programmal Pallavicini György könnyedén megelőzte az egységes párt új jelöltjét, Kállay Miklós államtitkárt.

Szekszárd képviselőtestülete a megyeszékhely fejlesztésében játszott érdemei elismeréseképpen 1927. június 13-án a város díszpolgárává választotta. Érdemei felsorolásában szerepelt, hogy élete és munkássága egybe- forrt a város kulturális,

gazdasági és szociális fejlődését elősegítő mozgalmakkal. Kezdeményezője volt a város egyik legszebb részén kialakított villaszerű tiszti telepnek, amely építményeivel a város egyik díszé lett. Részese volt a megszűnéstől fenyegetett kórház fejlesztésének, (majd elnöke a kórházi bizottságnak), kölcsönök megszerzésének, a vízmű létesítésének.

Hasznos megyei munkálkodása elismerését jelzi, hogy Bölcske, Dombóvár, Döbrököz, Dunaföldvár, Gyulaj, Nagykónyi és Szakcs is díszpolgárává választotta.

Az 1929. november 20-i vármegyei közgyűlés korábbi érdemeiért a törvényhatóság örökös tagságával tisztelte meg. 1931-től a Városok és Vármegyék Országos Mentőegyesületének ügyvezető alelnökeként fejtett ki hasznos tevékenységet.

Élete utolsó időszakát Budapesten töltötte. Egyre többet betegeskedett, és szervezete nem tudott megbirkózni a gyógyíthatatlan betegséggel.

Döbrököz korabeli látkép

FOTO: WIKIPEDIA HU

Szluha György és a templom építése

Az alapkövet 1802. május 27-én, az Úr mennybemenetelének ünnepén tették le harangzúgás és trombitaharsogás közepette Keszthelyi György pécsi kanonok jelenlétében.

Az építési munkák Schmidt Venczel szekszárdi kőművesmester vezetése mellett Bogyai Ferenc, majd Jäger János községi bíró buzgólkodására gyorsan haladtak. Erre nagy szükség is volt, hiszen a kézi és fogatos munkák kötelezettsége a város minden polgárát érintette feleketekre való tekintet nélkül, és ezt folyamatosan szervezni kellett.

1803-ban a falak már tető alatt állottak. 1804-ben pedig a rézzel fedett torony is elkészült. Nagy feladatot jelentett a templombelső fel-

szerelése és kifestése, melynek költségeit a híveknek kellett viselniük. 1806-ban a templom már annyira kész volt, hogy október 30-án már a felszentelést is megtarthatták.

A felszentelést Eszterházy László kanonok végezte. Micsoda boldogság tölthette el Szluhát, amikor a zsúfolásig megtöltött templomban felzúgott az orgona, és a hívek éneke betöltötte az egész templomot. 14 év keserves munkáját láthatta beteljesedve.

És a templomban lévő hívek is micsoda boldogok voltak. Sok-sok hónap keserves munkáján voltak túl. Munkájuk nélkül ez nem valószínű volt volna meg. Mindezt ös- ink olyan időben tették, amikor még ki sem heverték az 1794-es hatalmas tűzvész kárait, és saját kárait sem tudták még teljesen rendezni, máris rájuk hárult az építkezés, a berendezés súlyos kiadásainak terhe. Vajon mi a helyükben ma meg tudnánk-e mindezt tenni? Köszönet érte!

Külön köszönet illet két nagyszerű jótevőt. A templombelső berendezése komoly problémával járt, mert a király által adott 25 000 forintos adomány jelentős része már elfogyott. A 16 féle márványból, aranyozott oszlopfőkkel készült főoltárt özv. Vladár Pálné Nagy Anna 1200 forintos adománya még lehetővé tette.

A padló burkolatára, a szentélykorlát kialakítására, a padokra és a szószék megépítésére már szinte semmi nem maradt. Mindezt csak nagyon egyszerű megoldásokkal, fából tudták volna elkészíteni. Mindez mégsem így történt. És itt most egy érdekes fejleményről kell beszámolni.

1890-ben, Szluha halálának 70. évfordulóján a városi testület úgy döntött, hogy megemlékezik Szluha Györgyről, és megfesteti arcképét. Minderre december 14-én került sor. Az emlékbeszédet Fájth Lajos akkori segédlelkész tartotta. Ismert volt, hogy Szluha megírta a templomépítés történetét, melyet a püspöki levéltárban helyezett el.

Életrajzi kutatásokkal kiegészítve ezt a munkát használta fel beszéde megtartásához, melyet a helyi újság részletesen megjelentetett. Az újsághír után levelet kapott egy bizonyos Buzásnédtől, Vladárné családjának

1937. december 25-én, karácsony első napján a fővárosban hunyt el.

Felesége, Angster Aranka (A híres pécsi orgonagyár alapító, Angster József lánya) férje végakarátának megfelelően a Kerepesi temető ravatalozójában vitéz Markray Lajos tolnai prépost plébánossal végeztette a gyászszertartást. Ezt követően az elhunytat vasúton Szekszárdra szállították, ahol mint az egyházközség egykori elnökét a belvárosi templomban ravatalozták fel.

A szekszárdi gyászszertartást Virág Ferenc pécsi megyéspüspök, az elhunyt barátja végezte. A templomból induló menetet Kiss Lajos szekszárdi apátplébános, felsőházi tag vezette. Az óriási részvét mellett zajló temetésen a város által adományozott díszsírhelynél a város díszpolgárát vitéz Vendel István polgármester „megindítóan szép” beszédben búcsúztatta.

Felesége mellett 7 gyermeke, 3 menyé és 13 unokája is gyászolta az elhunytat.

Napjainkban hiába kerestük sírját, az a temető kataszterben sem található.

Dr. Dobos Gyula István

leszármazottjától, aki kifogásolta, hogy Fájth Lajos nem emlékezett meg Vladárné testvéréről, Nagy Ferenc generálisról, aki megtudván a templom szorult helyzetét, 24 000 forintot adott a városnak a templom befejezéséhez. Így készülhetett el a padló burkolata kelheimi kőből, a szentélyrács márványból, a padok tölgyfából és a szószék vörös márványból gazdag aranyozással. A pénz a városhoz került oly megjegyzéssel, hogyha egyszer lehetőség lesz, akkor vagy adják vissza a leszármazottnak, vagy létesüljön belőle alapítvány. A levélváltások során Fájth az adományozást adatok hiányában tagadta, de Buzásné érveit komolyan kell venni, mert 1879-ben levelére válaszolva, a város főjegyzője az adományt elismerte, Nagy Ferenc generálist pedig 1815-ben bekövetkezett halálakor a templomban temették el.

Dr. Ótós Miklós

FOTO: A SZERZŐ FELVÉTELE

Miért szeretem Szekszárdot, és miért nem

Provokatív cím, belátom. A zenében ellenpontozás, a történelemben az érem másik oldala. Van valami és van az ellenkezője. Az is-is, a vagy-vagy, az azonban, ugyanakkor, de... Voltaképp min- dennel így vagyunk.

Amikor százötven évvel ezelőtt megalakult a Szekszárdi Polgári Olvasókör, a megyeszékhely kaszinója már harmincadik évfordulót ünnepelt. 1841 telén ünneplőbe öltözött urak gyülekeztek a vármegyeházban, hogy maguk is bizonyítsák Széchenyi véleményének igazát: „Az egyesületi eszme az emberek között a legnagyobb és egyben a legszelídebb erő és hatalom.” Sorra alakultak az érdekvédő, a kulturális, a sport- és a másokat segítő egyletek, törvény is szorgalmazta működésüket.

Szekszárd példát mutatott „a modern társadalomnak egyik legérdekesebb fejleménye” virágzásakor: tanítók, orvosok, bírók, gyógyszerészek, kereskedők, nyomdászok és más foglalkozásúak hoztak létre saját közösségeket. Színpártolók szervezkedtek, Garay János Irodalmi Kör, polgári és egyházi olvasó- és társas- körök alakultak, dalárdák színe- sítették a város életét. Sportbarát férfiak kerékpáros-, vívó-, korszolyázó- és más egyesületeket szerveztek. A hölgyek jótékonykodtak. Szegények felruházása, óvoda fenntartása, rászorulóknak segélyezése tartotta ébren a jobbító szándékot ott, „hol az egyéni erők fejletlensége... a társadalom vállvetett működését még nagyobb jelentőségűvé teszi.” Színes és tevékeny múltjukat derékba törte ugyan a politika 1949/50-ben, majd – fontosságukat ismét bizonyítva – az egyesületek új erőre kaptak. Közel háromszáz van bejegyezve Szekszárd székhellyel. Egy részük példás tetterőt mutat, vannak gyengélkedők, és sok a csak nevében létező. Mondhatnánk; nem ez ma a legfontosabb dolgunk. Jó, ha vannak, de meg- vagyunk nélkülük. Valószínűleg igaz. Megvagyunk, csak szegényebben.

Husek Rezső megalakította a Liszt Ferenc Társaság szekszárdi csoportját, újjá szervezésére most történik kísérlet. A zeneis- kola igazgatói székeben utóda, Thész László városépítő egye- sületet irányított, az ő fájdalmas hiánya óta nincs folytatás. 1956-ban Babits Mihály Irodalmi Társaság alakult Szekszárdon, Sár- köz címmel folyóiratot, 1957-ben évkönyvet adtak ki, aztán hosszú csend. Tizenöt éve néhányan is- mét megalakították a Babits Társaságot, amelynek első és utolsó tette a megszületése volt. Támogatás hiányában megszűnt az 1978-ban alapított és Szekszárdon szerkesztett Dunatáj című tudományos és művészeti szemle. Pár évig naponta hallhattuk a Tinódi Lantos Sebestyén verses üzenetével és zenéjével felhangzó templomi toronyzenét: Siess, ke- resztyén lelki jót hallani (1549), de valamilyen okból már az is elhallgatott... Kaczián János

Játék és történelem

A játékok végig kísérték az emberiség történetét, ily módon egy kutató számára egy feltárt gyerekjáték sok hasznos és érdekes információt tartalmaz az adott korról – meséli Vizi Márta muzeológus. A minap kapott díját azért a dolgozatért, mely az Anyanyelvápolók Szövetségének gondozásában megjelent könyvben olvasható.

Egy régész arról tud mesélni egy tárgy kapcsán, ami abból az ismeretei alapján kiolvasható, de nagyon sok mindenről nem mesélnek a föld alól előkerült leletek. Egy játék esetében arról egészen biztosan nem vallanak, mik voltak a szabályai az adott játéknak. Ha a játékok történetét nézzük, sok olyat találunk,

amelyek nem kifejezetten a gyerekek időtöltését szolgálták, sokkal inkább a felnőttek szórakozásának voltak a kellékei. Ilyenek a különböző kártyajátékok, de ebbe sorba illik a dominó vagy a malomjáték. De hogy hogyan, mivel játszották például a malmot az adott korban, nincs vagy csak alig van leírás – mondja Vizi Márta.

Vannak anyagok, melyek megőrződnek a föld mélyen, mint például a csont, és vannak, amelyet az idő elporlaszt.

– Mit tükröznek a játékok az adott korról?

– Azt tükrözik, hogy az emberi tevékenységnek a játék szerves része volt mindig is. Erre a barlangrajzoktól kezdve találunk utalásokat a történelem során. Nem véletlen, hogy a játékkutatás egy külön tudományágának tekinthető. Hiszen gondoljunk csak bele, az, hogy milyen anyagokat használtak, hogy milyen módon alakították ki az adott játékot, utalhat a játék születésének körülményeire, a technikai fejlettségre vagy éppen a

vagyoni viszonyra! Azok a játékok, amelyek a falusi közösségek kutatásakor kerülnek a felszínre, jól mutatják a vidéken megtalálható terményeket vagy a mindennapi életben használt anyagokat, már ha megmaradtak a föld alatt. A csontból vagy kerámiából készült játékokat nem kezdte ki az idő, ezek egészen jó segítségül

szolgálnak. Azt se feledjük, hogy a gyerekek ezeken a játékokon keresztül tanulták a felnőttek világát, tehát olyan játékok kerülnek elő, melyek eredetijét a szüleik valószínűleg a napi életben használták. Egy kis főződedény, faragott szekér vagy fa kés, de akár egy baba is jó példa erre. Tehát a játékok mindig tükrözik a társadalmi, gazdasági környezetet, ahonnan előkerülnek.

– Az jellemző, hogy milyen játéktípusra hol lel rá a kutató?

– Abszolút. Néhány magyarországi vár rekonstrukciója kapcsán kerültek elő például sakk készletek Nagyvázszyban vagy Diósgyőrött. Depéldául Ozorán, amelyik fénykorában meghatározó gazdagságú vár volt vagy Ete mezővárosban, amely szintén komoly helynek számított, nem találunk ilyet. Ez azt jelzi, hogy a sakk egy magasabb műveltségi szinten rendelkező réteg napi szórakozása volt, és ebből a szempontból nem a vagyoni helyzet volt a meghatározó. Az egy sokkal bonyolultabb kérdés, hogy a 16–17. században milyen szabályok szerint játszottak sakkot vagy malmot. Ez utóbbit már a 13. századi lelőhelyeken is megtalálják. A jó öreg malom ennyire régóta része az életünknek, de feltételezem, hogy a szabályok azóta többször átalakultak. Na, ez az, amire a történeti kutatás nem tud választ adni.

– Ha mindezt végig gondoljuk, érdeemes végig nézni saját otthonunkban és eltöprengeni azon, ha gyermekeink játékait néhány száz év múlva a kezébe veszi egy akkori régész, milyen következtetéseket von le a korról, amiben élünk. Mit fog gondolni egy számítógépes egér vagy egy Lego kocka kapcsán?

Kutny Gábor

„Emlékek nélkül nemzetnek híre csak árnyék” (Vörösmarty Mihály)

Az utókornak szóló üzenetek építéstörténeti adatokkal, nevekkel, évszámokkal ajándékoztak meg bennünket. Új építkezéskor szokás volt elrejtteni egy írást az építőkről esetleg más adatokkal kiegészítve. Szekszárdon több ilyen írásos emlékről tudunk, de bizonyára vannak még rejtett üzenetek. Legutóbb a városháza és a Garay téri általános iskola felújításakor bukkantak utókornak szóló üzenetre.

A belvárosi templomé a toronyból került elő; az 1980-as években történt felújításkor új üzenetet tettek mellé. Teljes szövege ismert annak az üzenetnek, amelyet 1846-ban falaztak be a városháza főkapuja mellett egy üvegpalackban. A történet 2000-ben folytatódott, amikor a főbejárat előtt a járdába süllyesztett urnában helyezték el üzenetet a polgármesteri hivatal és a honismereti egyesület. A megyei kórház főépületében is megtalálták az üzenetet, tartalmát az intézmény történetéről készült könyv idézi. Garay János szülőházára tett emléktábla avatásakor (1881) egy dobozba rejtett levelet tettek a tábla mögé. Egyszer bizonyára ismét elmozdították az 1905-ben áthelyezett emléktáblát, és olvasható lesz a már 140 éves üzenet. Szekszárdon számos olyan emléktábla van, melynek szövege szintén üzenetnek tekinthető; ki mikor mit épített. Ilyen üzenet pl. a megyei múzeum két oldalszárnyán lévő felirat, vagy a fogház mögötti egészségház emléktáblája. Régi szokást elevenített fel Kiss István a kálvárián felállított kilátóval a szőlőlevelekre írt nevekkel.

Legrégebbi műemlékünkre is hivatkozhatnánk, hiszen – az 1836-ig a megyeháza előtt álló, majd a mostani helyére telepített – Szentháromság szobrunk három felirata is neveket sorol: ki volt 1753-ban az apát, az építtető, a városi előljáró. Szép volna, ha mai építkezéseink – mint ahogy most is történt az új könyvtár és levéltár építéskor – folytatnák a régi szokást.

Kaczián János

A Babits Mihály Általános Iskola és a megyei levéltár honismereti szakköre gyűjtötte össze Szekszárd emléktábláinak szövegét (1995)

BeSweet

Egy falat jóakarát Szekszárdon

A BeSweet Csokimanufaktúra és Látogatóközpont 2020. július 7-én, a csokoládé világnapján nyitotta meg kapuit a Bor utcában, azonban a Kék Madár Alapítvány 2014. óta foglalkozik csokoládé és más édességek készítésével. Az ötletet az Alapítvány fő küldetésstudata adta: fogyatékos, megváltozott munkaképességű embereknek szerezni tartós foglalkoztatást biztosítani és lehetőséget adni arra, hogy megmutassák a mindennapokban, milyen sok mindenre képesek. A BeSweet termékek vásárlói ezt a törekvésüket támogatják, hozzájárulnak egy igazságosabb, befogadó társadalom megteremtéséhez. Karácsony közeledtével Mészáros Andreával, az alapítvány ügyvezetőjével és Blaskovits Péter üzemvezetővel beszélgettünk.

– Milyen csokoládék készülnek a BeSweetben?

– **Andrea:** A csokoládé – hasonlóan más élelmiszerhez, például borhoz vagy kávéhoz – nagyon sokféle minőségben készülhet. A végeredményt döntő részben az alapanyag és technológia, kisebb, de nagyon fontos részben a csokoládémester kreativitása határozza meg. Mi a kezdetektől arra törekedtünk, hogy kizárólag válogatott minőségű alapanyagokat használjunk, ezen belül is olyanokat, amelyek eleget tesznek az etikus kereskedelem szabályainak.

A technológiát hét év alatt tudtuk oly mértékben fejleszteni, hogy mára szinte minden eszköz része legyen a gyártásnak, ami a valóban kiváló minőség záloga. A szakmai tudást eleinte kívülről kellett bevonni – például a budapesti élelmiszertudományi kar tanszék vezetője, illetve egy angol, egy svájci és egy osztrák szakember segített a receptek kidolgozásában – de mára Péter elsajátította a csokoládékészítést minden csínját-bínját, így már csak a kóstoláshoz veszünk igénybe külsős szakembereket.

– Péter, Ön hogy csöppent a csokoládé világába?

– **Péter:** Érdekes volt az egymásra találás, évek óta nagyon érdekelt a csokoládékészítés. Ma már csak mosolyogva gondolok az otthoni kísérletezéseimre. Négy évvel ezelőtt épp állást kerestem, amikor olvastam az alapítvány hirdetését. Gondoltam, mit veszíthetek. Azóta itt vagyok. Rengeteget tanultam, de azt is tudom, hogy még mindig milyen sok mindent tudunk tökéletesíteni.

– Hogyan értékeli az idei évet?

– A legbüszkébbek talán arra vagyunk, hogy a felszínen maradtunk, és átvészeltük ezt az évet úgy, hogy egyetlen kollégánktól sem kellett megválni. A csokoládé nagyon szezonális termék, az értékesítés több mint 2/3-ad része az év utolsó időszakára esik, szóval, most teljes kapacitással dolgozunk. Büszkéek vagyunk arra, hogy Kecskemétről, Budapestről, de Svédországból is többen már visszatérő vendégeink, szeretik és támogatják a küldetésünket, de elsősorban mégis az esztétikus környezet és a finom termékeink miatt térnek vissza.

– Mik a jövőbeni terveik?

– **Andrea:** A csokiüzemhez kapcsolódó látogatóközpontunk ismertségét szeretnénk növelni. Még a vírusveszélyhelyzet elején meghirdettünk számos workshopot és programot, amit csak néhány alkalommal tudtunk megvalósítani. Lehet nálunk csokoládékészítést tanulni, de kínálunk bor- és csokikóstoló estet, sőt egy fantasztikus fogyatékos szervezettel, a LÁSS Egyesülettel együttműködve láthatatlan vacsorákat is szervezünk. Jövőre is számítunk a családokra és gyerek közösségekre, akik különböző hosszúságú programok közül választhatnak.

Talán kevesen tudják, de rendezvényhelyszínként is igénybe lehet venni a BeSweetet, egy csokiüzem nagyon különleges környezetet lehet családi vagy céges rendezvényekhez.

– **Péter:** Az én legfontosabb célom, hogy továbbra is kifogástalan minőségű termékeket gyártsunk, és mind a 18 megváltozott munkaképességű kollégámnak megtaláljam a képességeikhez illeszkedő feladatokat. Ne feledkezzünk el arról sem, hogy közel két év fejlesztés után jövőre jelentkezzünk a BeFancy termékeinkkel, amely a mi termékpalettánk csúcsmínőségét képviseli! Nagyon izgatottan várjuk majd a fogyasztók visszajelzéseit. Arra biztatok mindenkit, hogy kóstolja meg termékeinket, mert a BeSweet egy falat jóakart. A mi csokoládéink nemcsak finomak, hanem tényleg szívvel, lélekkel készülnek! (x)

GARAY 125

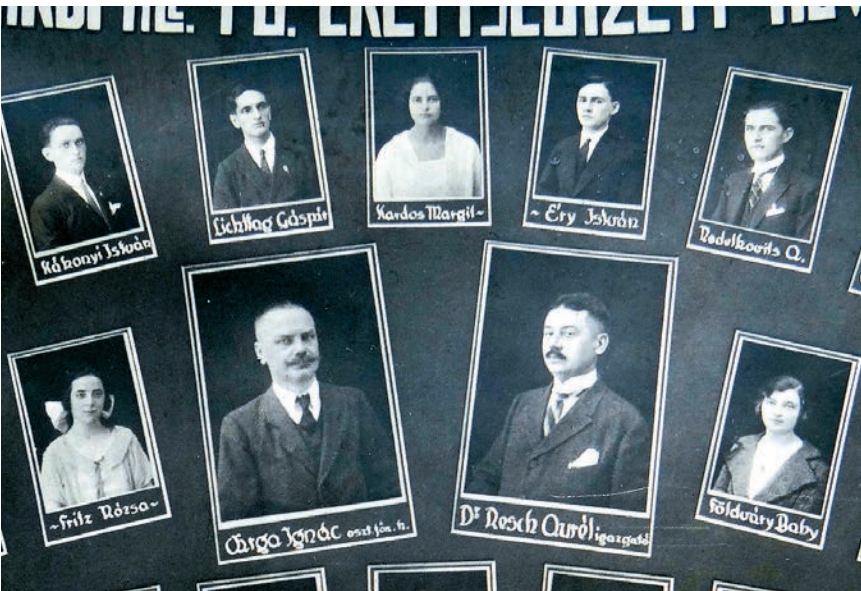
Az első lányok a gimnáziumban

A Monarchia korában a gimnáziumok túlnyomó része fiúgimnázium volt. A „Szekszárdi Állami Főgymnázium” indulásakor nem volt leánygimnázium a környéken, még Pécsen és Székesfehérváron sem.

A törvények 1895-től megengedték, hogy leányok is felvételizhessenek a fiúgimnáziumok V. osztályába. Ha ez sikeres volt, akkor magántanulói státuszba kerültek. Az év végén osztályozó vizsgázhattak, ennek sikere esetén továbbléphettek, de nem tettek lehetővé számukra, hogy bejárjanak a gimnáziumba. Ez különösen azért volt igazságtalan, mert a teljes tandíjat kellett fizetniük.

A gimnáziumba elsőként bekerült lány Schmiedeg Mór izraelita téglagyáros lánya, Schmiedeg Margit volt. 1901-ben az év végi vizsgán azonban megbukott latinból és mennyiség-tanból, ezért osztályismétlésre kötelezték. Tanulmányait a következő tanévben egy fővárosi leánygimnáziumban folytatta, majd sikeres gyermekorvos lett.

Az első érettségiző lány Krammer Zsófia (1887–1971) volt, Krammer Vilmos izraelita könyvkereskedő fogadott lánya. *(Itt érdemes megemlíteni, hogy a gimnáziumban az izraeliták részaránya meghaladta a 30%-ot, míg a városban alig 5%-os volt csak az arányuk. Az izraelita diákok felülreprezentáltsága a gimnáziumokban országos jelenség volt, különösen a leány magántanulókat tekintve.)* Krammer Zsófia 24 éves fejjel döntött úgy, hogy leérettségizik. Ekkor már Szekszárd kulturális életének ismert alakja volt. Rendszeresen írt tárcákat, tudósításokat a helyi lapokba, amelyeknek szerkesztőségeiben találkozhatott a gimnázium tanáraival. Velük sokszor szerepelt együtt kulturális rendezvényeken, hol szavalt, hol énekelt, hol zongorázott, hol konferált. 1908-ban már túl volt első drámájának bemutatóján is. Koncerteket, irodalmi esteket szervezett.

Az 1924-es tabló részlete. Erre kerültek fel először a „leány bejáró magántanulók”: Kardos Margit, Földváry Baby (Borbála) és Fritz Rózsa.

Emellett a város legfontosabb ipari üzemének, a nyomdának a könyvelését is végezte, de besegített a polgári leányiskolában is. 1911-ben egy vizsgaidőszakban letette V.-tól VI.-II.-ig az összes osztályvizsgát, és jó eredménnyel érettségizett. Ez abban a korban rendkívüli teljesítménynek számított, nem véletlen, hogy országos lapok is méltatták a szekszárdi „leányzenit”. Később szintén munka mellett elvégezte a tanárképzőt,

és a fővárosba került tanárnőnek. Baloldali politikai szerepvállalása miatt élete a tanácsköztársaság után félresiklott, így a szekszárdi leányzseni útja a márianosztrai fegyházon keresztül Moszkváig vezetett, majd egy budapesti szeretetotthonban ért véget.

1915-től a leány magántanulók is engedélyt kaptak arra, hogy egyes „demonstratív tárgyakra” bejárjanak. Ez a természettant és a hozzá hasonló kísérletező tantárgyakat jelentette, de ezek körét nem szabályozták pontosabban. Az 1920-as évektől engedélyezték a leányok „bejáró magántanulói” státuszát, ami azt jelentette, hogy a legtöbb tanórán részt vehettek, de továbbra is magántanulói vizsgát kellett tenniük év végén. Ekkor már szükség volt arra, hogy rendszeres tartózkodási helyként kijelöljenek nekik egy termet, ahol felügyeletet biztosítottak számukra, természetesen női felügyelőkkel.

A fiúktól, amennyire csak lehetett, igyekeztek távol tartani őket. A házirend szerint a lányok és a fiúk nem tegezheték egymást, a fiúknak kissasszonyként kellett szólítaniuk a leányokat, és „kezeit csókolommal” kellett köszönniük nekik, ha véletlenül mégis találkoztak. Becsengetés után a lányokat felügyelő nő kísérte be az osztályterembe, ahol a számukra kijelölt hátsó padokban foglaltak helyet, kicsengetéskor is csak a felügyelőnőjükkel hagyhatták el a termet.

A tanácsköztársaság intézkedései közé tartozott a lányok gimnáziumba járásának engedélyezése, de mivel az 1919. szeptemberi évkezdés előtt a tanácskormány megbukott, ezt a rendelkezést nem vezethették be.

Az 1930-as évekre az élet már felülírta a korábbi rendelkezések nagy részét. A lányok rákerültek a táblókra is, sőt, együtt ballaghattak a fiúkkal. Ekkor már a lányokat is mindenki rendes osztálytársként könyvelte el. 1941-től egyre több férfi tanárt hívtak be katonának, helyükre „szükségből” megengedték a tanárnők alkalmazását is. Ezzel elindult a tanári pálya elnőiesedésének hosszú, de később totálissá váló

folyamata. Az 1945/46-os tanévtől kezdődően jogilag is egyenrangúak lettek a lányok. Szekszárdon ekkor 64 leány (ez a tanulók 17%-a volt) rendes tanulóként kezdhetette meg a tanulmányait a gimnáziumban.

Elblinger Ferenc

Még több a Garay gimnázium történetéről: <http://regmult.blogspot.com/2021/04/garay-125.html>

Száz plusz tíz – és egy díj

Beszélgetés Prof. Dr. Nagy Janka Teodórával, a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar tanszékvezető egyetemi tanárával a Szekszárdon tíz éve alakult Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport elnökével.

– Ez az esztendő több évfordulót is tartogatott Önnek, amelyről helyileg közel az olvasóközönség is értesült. Kérem, beszéljünk bővebben ezekről az évfordulókról...

– Számomra 2021. több szempontból is a kerek évfordulók és így az ünnepek éve. Éppen tíz esztendeje, 2011-ben alakult a Pécsi Tudományegyetem akkor még Illyés Gyula nevét viselő szekszárdi karán a mára a magyar tudományos életben országos elismertségű Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport, és ebben az évben ünnepeltük Tárkány Szücs Ernő, a magyar jogi néprajz nemzetközi híró kutatója születésének centenáriumát.

– Szekszárd város aktívan vett részt a kutatócsoport munkájában...

– Az elmúlt tíz évben az egyetemi kar és Szekszárd város is több alkalommal volt szíves házigazdája, sőt, anyagi támogatója a kutatócsoport konferenciáinak, megjelent tudományos kiadványainak. A külföldi és hazai egyetemekről, múzeumokból, levéltárakból, könyvtárakból érkezett neves szakemberek az új kutatási eredmények mellett magukkal vitték a szekszárdi dombok, a kiváló bor, a város lakói jelentette különleges hangulatot is.

– Az évfordulós programsorozat eseménydús volt...

– Idén szeptember 30-án és október 1-én a szülőváros Hódmezővásárhelyen rendeztek megemlékezést, ami Tárkány Szücs Ernő síremlékének megkoszorúzásával kezdődött. A Bethlen Gábor Református Gimnázium megújult könyvtárában újra rendezték a Tárkány Szücs Ernő Emléksobát. Ennek megtekintése és a szintén róla elnevezett tér avatása után a helyiek által a mai napig is csak Tárkány-palotaként ismert szülőháznál elhelyezett emléktábla koszorúzásával zárult a délelőtti programok sora. A városi önkormányzat, a Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ, valamint a helyi levéltár segítette a kutatócsoport, a Vásárhelyi Testamentum Alapítvány és a Bölcsészettudományi Kutatóközpont az EMMI által is támogatott szervező munkáját.

– Elismerések átadására is sor került...

– Délután az Emlékülésen alapítótágjainkat köszöntöttük, és most először külföldi tiszteletbeli tagokat is választottunk. A kettős jubileum alkalmat és lehetőséget adott a jogi kultúrtörténet, jogi néprajz területén nyújtott kiemelkedő szakmai teljesítmények elismerésére. Nemcsak a magam, de a kutatócsoport valamennyi tagja által az elmúlt évtizedben végzett tudományos munka elismerésének tekintem, hogy átvehettem a Tárkány Szücs Ernő-díj I. fokozatát.

– E közös műhelymunka és a hozzá társuló széles körű együttműködések eredményei a kétnapos nemzetközi interdiszciplináris konferencia új kutatásait ismertető előadások, a jubileumra megjelentetett három tudományos kiadvány (az egyik a szekszárdi Séd Nyomdában készült) és a Tárkány Szücs Ernő életét, a kutatócsoport munkáját, valamint a jogi néprajz, jogi kultúrtörténet világát bemutató dokumentumfilmek.

Köszönöm a beszélgetést, és a Szekszárdi Napló valamennyi munkatársa nevében szeretettel gratulálok a Tárkány Szücs Ernő-díj I. fokozatához.

Sas Erzsébet

NEKROLÓG

Életének 81. évében súlyos betegség után elhunyt dr. Orbán Veronika vegyész, a kémiai technológia és a hidrobiológia egyetemi doktora, a Szekszárdi Víz- és Csatornamű Kft., majd az E.R.Ö.V. Víziközmű Zrt. munkatársa.

Dr. Orbán Veronika oktatóként, kutatóként és mérnökként is maradandót alkotott pályafutása során. Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata 2016-ban Közjóért kitüntető díjjal ismerte el munkáját. A Magyar Víziközmű Szövetség 2017-ben a Víziközmű Ágazatért érdemérem kitüntetésben részesítette az ágazat egészére ható fejlesztésekben való részvételéért. 2020. október 23-án a nemzeti ünnep alkalmából a Magyar Érdemrend Lovagkereszt kitüntetését vehette át a köztársasági elnöktől több mint öt évtizedes kiemelkedő kutatói-oktatási pályafutása elismeréseként. Munkatársai, tanítványai mély fájdalommal búcsúznak.

Bursa Hungarica

Felsőoktatási Önkormányzat Ösztöndíjpályázat 2022. évi fordulójának eredménye

78 diák felsőoktatási tanulmányait támogatja Szekszárd

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi, Környezeti és Fenntarthatósági Bizottsága november végén elbírált a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatra benyújtott pályázatokat. Ez alapján 78 főnek ítélték meg 7–8.000 forint közötti havi támogatást.

A város összesen hatmillió forintot biztosított az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló diákok segítésére. Az elnyert támogatást a felsőoktatási intézmények még kiegészítik, így minden hallgató számára az önkormányzati ösztöndíjrésszel megegyező mértékű, de maximum 5.000 Ft/hó támogatást biztosítanak, miután a jogosultságot megállapították. A Bursa Hungarica ösztöndíjat a felsőoktatási intézmény utalja közvetlenül a hallgató bankszámlájára.

Önkormányzati Sajtóiroda

Naprakész információk első kézből a sikeres üzletkötéshez

Végéhez közeledik a 2021-es év, mely egyben egy hétéves periódus zárása. A Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara már 14. éve tagja az Enterprise Europe Network világméretű hálózatnak, melyet az Európai Bizottság hozott létre. Legjobban az utóbbi időszak eredményei mutatják be, hogy mivel is foglalkozik a hálózat a Dél-Dunántúlon.

Kintlévőség behajtásában segített az EEN

15 éve áll kapcsolatban egy osztrák üzletfelével a Blázek & Anni Kft, ám az elmúlt 2-3 évben mindig fizetési késésben volt a vállalkozás. Bármilyen felszólítással próbálkozott a pécsi cég, az osztrák fél nem teljesített, mindenféle indokkal kibújt a fizetés alól. Ekkor fordult segítségért a kamarához Kamu János ügyvezető. Beszért az Enterprise Europe Network pécsi munkatársaival, ők javasolták, hogy jelezzék az osztrák kamara felé az esetet, és mutattak egy metódust, hogy miként járjanak el. A kamara munkatársai segítségével megszerkesztett levelet továbbították az osztrák partner felé, aminek hatására elkezdett fizetni.

A vállalkozás által igénybe vett többféle szolgáltatás mindig eredményez újabb és újabb sikereket és további feladatokat. Az Enterprise Europe Network pécsi kamarai irodájától kapott pályázati tanácsadás és export képzés hozzásegítette a céget egy nyertes pályázathoz. A direkt partnerközvetítés eredményeként a megnyert pályázatban vállalt foglalkoztatás növekedés gyakorlatilag az új német megrendeléstől hatékonyan kivitelezhető. Ezért a cég jelenleg 20 fő munkatérre keres. Várják a jelentkezőket.

77 millió forintot bukott volna, ha nem segít a kamara

Havonta 2-3 olyan gyanús megkeresés érkezik interneten a villányi Günzer Családi Birtokhoz, amelyekben nagy tételben rendelnének tőlük bort. Mint Günzer Norman, a Günzer Családi Birtok marketingvezetője mondja, igencsak részen kell lenni, mert különben hatalmas kár érne a gazdaságot.

Nem tudom, hogy milyen úton-módon jutott el hozzánk ez a Franciaországból jelentkező ember. E-mailben jelezte, hogy Magyarországról szeretne bort vásárolni, és információkat, árajánlatot kért tőlem. Amikor ezeket elküldtem, kérte, hogy küldjek mintaborokat. Majd amikor ez is odaért, írta, hogy 6 fajtából rendelnének 10-10 ezer palackot. Ha beérkezik egy ilyen volumenű megrendelés, akkor palackozunk, címkézünk stb., kb. másfél hónap alatt tudjuk összeállítani ezt a mennyiséget. Addig viszont nem kezdünk neki, amíg nincs aláírt szerződés. Jeleztem nekik, hogy az ő és a mi bankunk bevonásával indítsuk el a letter of credit-et (visszavonhatatlan pénzfizetési garancia), erre viszont nem jött válasz.

A megrendelés gmail-es e-mail-címről érkezett, ez is furcsa, de igazán ott vált kétséggé a dolog, amikor a letter of credit-ről nem akartak tudomást venni. Ha ezt

a mennyiséget kiküldik Franciaországba, mintegy 77 millió Ft-os káruk keletkezhett volna. Arra, hogy egy nemzetközi csalásról van szó, az Enterprise Europe Network által sikerült fényt deríteni. A pécsi iroda munkatársai több jeltől is arra a megállapításra jutottak, hogy valami nem stimmel, ezért az EEN-ben meglévő személyes kapcsolatrendszerükön keresztül eljuttattak a franciaországi borászati területért felelős helyi munkatárhoz. Ő jelezte vissza, hogy egy csalássorozat áldozata lehetett volna a baranyai vállalkozás, ha teljesít.

A Karma pécsi kesztyű Belgiumban, Hollandiában mutatkozott be

Az EU FashionMatch rendezvényén, Amszterdamban mutatta be kesztyűit a pécsi Manual Divat Kft., az üzleti út sikerét két mintamegrendelés jelenti. Mint a vállalkozás kereskedelmi vezetője, Hornicz Bernadett mondja, az Enterprise Europe Network (EEN) által megvalósult kapcsolatfelvétel arra erősített rá, hogy muszáj kimozdulni Pécsről, az országból, ha valamilyen irányban bővíteni szeretnének.

Előre lekötött üzleti tárgyalásokra utaztunk ki, 7 találkozó tudtunk lefolytatni, ebből eddig két üzletkötés történt. Számukra már gyártjuk a mintakesztyűket, de a többi tárgyalópartnerrel is felvettük a kapcsolatot, velük valószínűleg később alakul majd ki konkrét üzleti kapcsolat. Új partnereink között van olyan, aki a találkozásunk előtt nem gondolkodott kesztyűértékesítésben, de most úgy döntött, hogy kinyitja a portfólióját ebbe az irányba.

A bővítés igaz, hogy költségekkel jár, de az EEN által nyújtott lehetőségeket megragadva ezek csökkenthetők.

Közösségi felületek, blogolás, személyes felkeresés – sikeres külföldi gasztrobiznisz

Még a Földközi-tengeren közlekedő luxusjachtokra is eljutnak a pécsi Venison Gusto Kft. által értékesített füstölt vadhúskészítmények, de szállítanak Olaszországba, Franciaországba, Monacóba, Belgiumba, Londonba is. A prémium minőségű termékek tehát főként külföldön kelnek el, mivel egyre nagyobb az igény a jó minőségű, tiszta, adalékanyag-mentes élelmiszerre. Szeretnék azonban, hogy itthon is egyre többen felfedezzék az általuk létrehozott ízvilágot. Sok rendezvényen bemutatják a prémium sonkákat, szalámitakat, az egyik évben a Budapesten rendezett nemzetközi Sirha kiállításon.

Ide a kamara közreműködésével jutottak el, azt szeretnék volna elérni, hogy minél többen lássák, minél többen megismerjék őket,

mert több részesedést szeretnének szerezni a hazai piacon. A standlátogatók többségében döntéshozók voltak, tophotelek séfjei, menedzserek, szakácsok.

Nem minden igaz, ami annak látszik

1380 euró fölösleges befizetését előzte meg a kamarai segítség. Az exkluzív díszítő faburkolat gyártását végző pécsi It's Wood Kft. ügyvezetője, Verle Zoltán egy a valódihoz szinte mindenben hasonlító díjbekérő levelet kapott külföldről, és ha nem jár utána tartalma jogosságának a kamara munkatársainak segítségével, akkor a megtévesztés eszközével tetemes összegtől „szabadították” volna meg.

A kamara munkatársaival egy európai uniós védjegyjogi kérelmet nyújtottunk be a hivatalos módon, az európai hivatal által működtetett elektronikus felületen. Ezen az oldalon keresztül jött a fizetési értesítés is, minden szükséges adat pontos megadásával. Ezt az összeget be is fizettük, így ezzel elindítottunk tekintettük a védjegyjogi eljárást. Majd kb. egy héttel később postai úton kaptam egy levelet, és amikor kinyitottam a borítékot, igen meglepődtem. Az EU védjegyjogi hivatalának arculatára nagyon hasonlító, angol nyelvű levél volt a borítékban, 1380 euró befizetését kérték. Ez az összeg majdnem a duplája annak, amit korábban elutaltunk (850 euró volt a közösségi védjegybejelentés díja). Feltűnt, hogy a banki utalási adatok teljesen eltértek attól, ahová korábban befizettük a pénzt. Gyorsan utánanéztem, hogy elment-e az utalásunk, de a bank is megerősítette a tranzakció megtörténtét. Ezután felhívtam a kamarát, elküldtem az ottani munkatársaknak a levelet, hogy nézzék meg, miért küldhette a hivatal. Az ő utánajárásukra derült ki, hogy ez egy átverés.

Pécsi applikáció segít az agyhullámaink mérésében, ami által tudatosabbá válhatunk

Konzumer EEG készülékekhez készít applikációkat egy fiatalok által alapított pécsi vállalkozás, a Semse World Kft. Az agyhullámok mérését végző EEG-t napjainkban nemcsak az orvostudomány használja. Az agyunkban bekövetkező változások mé-

rése számos területen, például a munkavégzéssel összefüggésben a produktivitás vagy a wellness területén az ellazulás, kikapcsolódás visszaigazolására is hasznos lehet.

Sok segítséget kaptunk a kamarától a szellemi tulajdon-védelem és szakértői ajánlások terén, illetve felhívták figyelmünket a nemzetközi EIT Health programra is. Két kategóriában jelentkezünk, az egyikben bekerültünk a legjobb 30-ba, a másiknál pedig bevásárlottak bennünket Health kategóriában Európa 6 legjobb startupja közé. A program keretein belül rengeteg segítséget kaptunk az üzletfejlesztéssel és a pitcheléssel kapcsolatban, de mentori támogatásban is részesültünk. Ez a későbbi előrelépés szempontjából roppant hasznos számunkra, mert közelebb jutottunk ahhoz, hogy vállalkozásunkat tudatosan építve piacra vigyük az ötleteinket – mondja Csernák Samu ügyvezető.

A projektpartner-keresés kiváló

A különböző földtani tevékenységeket folytató, több mint 170 tagot számláló francia klaszter, a Pole Avenia az Enterprise Europe Network-on (EEN) keresztül pályázati partnerséget hirdetett egy európai uniós projektet, egy klaszterek közötti együttműködésre. Erre jelentkezett a kutatás-fejlesztéssel, földtani mérésekkel foglalkozó Alkalmazott Földtudományi Klaszter, és azonnal bekerültek a néhány héten belül leadandó projektbe. Mint a klaszter elnöke, dr. Fedor Ferenc mondja, korábban is tettek kísérletet céges szinten partneri kapcsolat kiépítésére az EEN rendszerén belül, de a siker eddig váratott magára.

A jelenlegi projekt azt szolgálja, hogy megismerjék egymást az egyes országokban működő különböző klasztertagok, másrészt pedig azt, hogy közösen tudjanak kilépni a harmadik piacra. A kamara értesített bennünket er-

ről a projektpartneri lehetőségről. Én magam rendszeresen figyelem az EEN hírlevelét, és már nem egy alkalommal jeleztem, hogy érdekelne valamelyik ott bejelentkezett céggel való kapcsolat. Az első három próbálkozás valahogy nem jött össze, de ez a negyedik most igen. Az EEN munkatársaival nagyon jó a kapcsolatunk, tudják, hogy mivel foglalkozunk, és ha valamilyen minket érintő lehetőséggel találkozunk, akkor azt tudatja velünk.

Az ITT&MOST online platform 2020. augusztusi indulása óta több, mint 30 interaktív workshopnak adott otthont. A résztvevők piaci szereplőktől, szakértőktől és az adott országban, szektorban releváns szakmai szervezetektől, hatóságoktól kaptak információkat és útmutatást a sikeres külpiaci megjelenéshez, terjeszkedéshez.

Az információk minden vállalkozás számára karnyújtásnyira vannak és az Enterprise Europe Network munkatársai abban is segítenek, hogyan hasznosítsák ezeket az exportösztönző információkat cégük fejlesztéséhez és üzleti kapcsolataik, ügyfélkörük bővítésére.

A platform jelenlegi több, mint 700 vállalkozójának 800 fölötti üzleti ajánlata továbbra is lehetőséget kínál üzleti tárgyalások online lebonyolítására.

2022-től új éra kezdődik. A tervek szerint a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara által működtetett dél-dunántúli EEN iroda továbbra is segíteni fogja a régiós piaci szereplőket és együttműködő partnereket.

Enterprise Europe Network
Dél-Dunántúli Iroda
<https://pbkik.hu/een>

Látogatóban

Interjú Dr. Jánosi Györggyel – „Közös felelősségvállalást”

A rendszerváltást követő első önkormányzati testület tagjairól 1990-ben készült sorozat negyedik részében múltidéző beszélgetésre Dr. Jánosi Györgyhöz kopogtattunk be Kiss Albert fotós kollégámmal.

– Az első közgyűlés 27 tagból állt. A három évtized alatt már sokukkal nem találkozhatunk. Vannak, akik elköltöztek, s vannak, akik elmentek, aztán újra visszatértek. Ön ezek közé tartozik. Mikor és miért ment el Szekszárdról?

– Valóban tagja voltam az első közgyűlésnek, de csak az első üléseken. 1990 májusában Horn Gyula mellett az MSZP alelnöke lettem. Közel húsz évig voltam vezető tisztségviselője a pártnak. Alelnöke, országos választmányi elnöke. Kormányzati szerepet is vállaltam, voltam államtitkár, miniszter. Emiatt 1994-ben elköltöztünk Szekszárdról, 2019-ben tértem vissza a szülővárosomba már egyedül.

– Sokan örülnek, hogy újra találkozhatnak Önnel, bár már nem politikusként, hanem bátran kimondhatjuk, költőként. Mikor kezdődött a szerelem a versekkel?

– Életemben három fordulópont volt. Gimnazista koromban az irodalom, a színház, a művészet érdekelt. Színjátszó csoportot vezettem, darabokat, verseket írtam. Egyetemista koromtól jött a tudomány, a tanítás korszaka. Tanulmányok hazai és külföldi szaklapokban, egyetemi tankönyvírás, önálló monográfia a Magvető Kiadónál a „Gyorsuló Idő” sorozatban a szórakozás történelmi funkcióváltozásairól. 14 évig tanítottam itt a főiskolán, aminek főigazgató-helyettese is voltam. Munkatársaimmal itt indítottuk el az országban elsőként a főiskolai szociális-munkás-képzést. Aztán jött húsz éven át a politika.

– Megjelentek nyomtatásban is versei, s alkotói, baráti kapcsolatot ápolt Cipővel, a sokunk által nagyon szeretett zeneszerző-énekes.

– A 2000-es évek első évtizedében viszszertertem az első szerelemhez az irodalomhoz. Az akkor felerősödő politikai stílus és hangnem már nem az én világom volt. Azóta négy kötetem jelent meg. Ennek köszönhettem Cipő barátságát is. Írtunk együtt dalt a Republic-nak, Halász Juditnak. Terveztünk egy rock-operát is Che Guevaráról, de az élet közbeszólt. Kevés igazi barát van az ember életében. Az enyémben Cipő volt az utolsó.

FOTÓ: BEKÜLDÖTT KÉP

– Milyen érzés újra itthon lenni, mit vár a következő évtől? Milyen változásokat szeretne az országnak, városunknak, s személy szerint önmagának?

– Hogy mit várok a jövőtől? Itthon és a világban is kevesebb gyűlöletet és erőszakot, kevesebb félelmet és megfélemlítést. Több türelmet egymás iránt, több segítséget a rászorulóknak. A politikában nagyobb közös felelősségvállalást és igazi szolgálatot. Akkor az is teljesülni fog, amit még én várok magamtól.

Sas Erzsébet

Szekszárd pályázik az Országos Bringapark Programra

Az Éljen Szekszárd el lehetetlenítette a közgyűlési döntést, ennek ellenére az önkormányzat beadja a pályázatot.

Az Éljen Szekszárd frakció tagjainak indítványára Ács Rezső polgármester 2021. december 9-re összehívta a közgyűlést. Az ÉSZ frakció által javasolt napirendi pontok között olyan fontos ügyek is szerepeltek, mint az Országos Bringapark Program 2022-es keretére a pályázat benyújtása.

A polgármester távolléte miatt akár érvényesíthette volna akaratát az ÉSZ frakció, de érdemben ezúttal sem vettek részt az ülésen, így az a jelenlévők legnagyobb döbbenetére rövid idő alatt határozatképtelenné vált, emiatt pedig nem sikerült döntést hozni a pályázat benyújtásáról az Országos Bringapark Program 2022-es keretére.

Bár a Murvai Árpád ÉSZ-es képviselő által vezetett Oktatási, Sport és Ifjúsági Bizottság, valamint a Bomba Gábor elnökölte Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság is a pályázat beadását támogatta, azt mindkét bizottság ugyanarra a területre hagyta jóvá, ahol két szekszárdi labdarúgó egyesület már 200 millió forintot lehívott támogatásból foci-pálya fejlesztést fog végrehajtani.

A Fidesz frakció a sportolók megkérdezését követően kompromisszumos javaslattal érkezett a közgyűlésre, eszerint egy mindenki által elfogadható másik területen megépülhetne az új pálya, de mire erről dönthettek volna, ÉSZ-es képviselő már nem volt a teremben, így nem sikerült elfogadtatni a testülettel.

Dr. Gábor Ferenc jegyző az ülés után újságírói kérdésre elmondta, hogy a polgármester döntése alapján a pályázatot mindenképpen elkészíti és beadja az önkormányzat, a közgyűlés jóváhagyását utólag kéri majd hozzá. (ősi)

Elkezdődött a szociális tűzifa kiszállítása

A beszerzésen nyertes vállalkozó megkezdte a szociális tűzifa kiszállítást Szekszárdon. A tüzelőt idén is a szekszárdi SZ+C Stúdió Kft-től veszi meg az önkormányzat. Eddig 152 kérelmezőnek ítélte meg a Szociális Egészségügyi Környezeti és Fenntarthatósági Bizottság a segítséget, 23 esetben született elutasító határozat. Minden kedvezményezett két kaloda – összesen 3,4 m³ – tüzelésre azonnal használható nedvességtartalmú akác, bükk vagy tölgy tűzifát kap.

FOTÓ: ARCHIV

Önkormányzati Sajtóiroda)

Állatot tartani felelősséggel jár

Jön a karácsony, és az ajándékok között sokszor merül fel, kielégítsük-e gyermekünk régi vágyát egy kiskutya, macska, papagáj, pinty és sorolhatnánk képében. Jót teszünk-e vele, ha engedünk a gyermeki vágyaknak, miközben nem mérjük fel annak súlyát, mit is vállalunk azzal, ha egy kis állat tartásának gondját vállaljuk, vagy – ne adj’ Isten – tesszük pusztá jószándékból valaki vállára? Megvannak-e a feltételei annak, hogy mindenki számára megnyugtató és vállalható helyzet alakuljon ki? Borus István állatorvos azt mondja, napi szinten találkozunk a helyzettel, túl nagy a falat, amit egy kis állat gondozása jelent.

Mielőtt végleges elhatározásra jutunk több kérdést végig kell gondolni – mondja Borus István. A legfontosabb, hogy milyen állatot választunk és ezen belül is milyen fajtát. Láttunk nem egy lakótelepi lakásban szomorkodó nagytestű kutyát, akinek a mozgásigénye jóval nagyobb annál, hogy megoszson 60 négyzetmétert másik négy lénnel, még ha ezek a gazdái is. De adott esetben az sem szerencsés, ha egy idős emberre vagy egy kis gyerekekre bízunk egy az erejét és képességeit meghaladó méretű ebet. Az életkörülményei és a tartási körülményei sem felelnek majd meg a fajtának, aminek betegsége lehetnek a kimenetele. Itt lép be egy másik tényező, az ár. Ma egy kutya fenntartása nem olcsó mulatság. A megfelelő táplálás, a rendszeres kötelező oltások, az esetleges betegség kezelés mind-mind költséget jelent. Ezt is figyelembe kell venni, ami nagyon komoly tényező lehet adott esetben. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a leendő gazda milyen habitusú, milyen életkörülmények között él, mert ez alapvetően megha-

tározza a lehetőségeit. És ha ezt átlépi, annak súlyos következményei lehetnek. Egy olyan kutya, amely erőskezdő gazdát igényel, nem adható olyan embernek, aki ezt a szerepet nem tudja betölteni a kettőjük kapcsolatában, mert ebből komoly tragédia származhat. Tehát hiába látszik jó ötletnek az idős egyedül álló ember védelmére ilyen kutyát választani, ebből semmi jó nem fog kisülni. Csak azt gondolják végig, hogy ha le kell majd fogni egy védőoltás beadásához, képes lesz-e erre a gazda? És még vala-

mi. Nagyon fontos lenne, hogy mielőtt állatot választunk, előbb mi is tanuljunk egy kicsit. Számos lehetőség van arra, hogy felkészüljünk a tartásra. Megfelelő helyet válasszunk a számára, és nézzünk utána annak, hogyan kell bánni az adott jövevény-nel annak érdekében, hogy ez ne kínlóds legyen se a gazdának, se az állatnak, mert a karácsonyi ajándék rövid időn belül csak felesleges teherre válik, ami nem jó senkinek. Így kerülhetnek a kutyák rövid időn belül a menhelyre vagy rosszabb esetben az utak mellé, ami ma már törvény által büntetendő cselekmény.

Kutny Gábor

MINDENNAPI SZENVEDÉLYEINK! I.

„Élet a cigi után”

A fenti címet viseli Horváth Szilveszter addiktológus egyik könyve, amelyet családtagoknak, barátoknak és főleg a dohányzók számára írt. A tapasztalati szakértő, addiktológiai konzultánsnak eddig már három könyve jelent meg szenvedélybetegségekről, a dohányzás témában pedig „Nikotinláz” címmel tartott előadást a Tolna Megyei Balassa János Kórház Pszichiátriai Osztálya és az Egészségfejlesztési Iroda által megrendezett szakmai napon.

– Miért úzik a különböző szenvedélyeket az emberek, amikor káros, egészségtelen, életveszélyes, szégyent, büntudatot okoz?

– Azt kell először is megnézni, hogy miért jó? Fájdalom csillapító, stressz oldó, érzés csillapító, megnyugvást ad átmenetileg. Van egy élmény, hogy csinál valamit, ami megnyugvást vagy megkönnyebbülést hoz. S ki az, aki megkönnyebbül? Az, akinek valami nehéz volt, fájt vagy félelmet, fenyegetést keltett számára. Ha megvizsgáljuk a függők életútját, mindig találkozunk egy rövidebb, hosszabb vagy egy egész életen át tartó szakasszal, amikor olyan nehézségei, problémái voltak, amiben egyedül maradt.

– Ki mitől lesz szenvedélybeteg?

– Ez kultúrafüggő. Vannak olyan országok, ahol az alkohol tiltott, viszont legálisan használják a kábítószer. Befolyásolja a mikrokozmosz hatása is.

– Kinek, minek a hatására teszi le a szenvedélybeteg a káros szenvedélyt?

– Amikor minden problémáját megoldja a szer – legyen az bármilyen szenvedély – ami biztonságot ad, ennek a biztonságának az elvesztése a félelmetes. A legtöbb „leszokó” irodalom azt javasolja, hogy egy különös kalandként, kihívásként gondoljunk a leszokásra, ahol csak nyerehetünk és semmit sem veszíthetünk.

– Mit ajánl azoknak, akikben bármilyen okból megszületett a döntés?

– A leszokás szörnyű elvonási tünetekkel jár. Alvászavar, nyugtalanság, dühroham. Kevesen bírják ki bármilyen komoly az elhatározás, és ez a környezet számára is szintén kibíratatlan. Ebből következik, hogy 95%-ban visszaesnek. Szeretnék elmondani egy titkot. A tünetek

egy hét alatt elmúlnak, s elmúlik az a veszélyeztettség, hogy tüdőrákot, hólyagrákot vagy hasnyálmirigy rákot kapjon a dohányzó.

Minden dohányzó számára, aki szeretne leszokni, nagy szeretettel ajánlom Horváth Szilveszter: *Élet a cigi után* című könyvét, ugyanis ebben a rövid interjúban csak a jéghegy csúcsát érintettük. Viszont a hitelességet egy olyan szakember-író biztosítja, aki maga is szenvedélybeteg volt, s ma a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán szerzett diplomájával, szakmai tapasztalattal kórházunk pszichiátriai osztályán segíti a különböző szenvedélybetegeket.

Sas Erzsébet

Sminktetoválás

Alapsminket ad az arcnak

A tartós kozmetikai tetoválás elődje a napjainkban is divatos testtetoválás. Az 1970-es években kezdett a sminktetoválás különválni a testtetoválástól. Manapság pedig újra reneszánszát éli.

A sminktetoválás célja, hogy a természetességre és az esztétikumra törekedve alapsminket adjon az arcnak. Nemcsak leveszi a mindennapi sminkelés terheit a nők válláról, hanem magabiztosabbá is teszi őket.

A tartós sminkkel felöltöztetett arc minden esetben az ápoltság benyomását kelti sokszor anélkül, hogy bárki észrevenné az okát. A jó sminktetoválás az előnyök kiemelésével és az esetleges hibák korrigálásával kelti azt az érzést, hogy a viselőjére ránézve olyan érzésünk támad, hogy „*hű de jól néz ki!*”. A sminktetoválás készítésekor a természetes adottságok figyelembevétele mellett, a személyiséggel való

harmóniára is törekedni kell – meséli Udvari Mónika, aki már négy éve foglalkozik tartós smink készítéssel. Fontos nézni a bőrszínt, hajszínt és a szemszínt is, és ezek alapján döntenek el a vendéggel közösen, hogy melyik technikai eljárást alkalmazzák majd. A sminktetoválás során a pigmenteket az írha és a hámréteg határáig juttatjuk be. A bőrnek ez a rétege időről-időre kicserélődik és körülbelül 2–3 év alatt teljesen megújul. A sminktetoválás azzal, hogy ez idő alatt kikopik és újra lehet készíteni, lehetőséget ad a bőr, a divat és az egyéni ízlés változásának követésére. De nemcsak a divat miatt csináltatják az emberek,

nagyon sokan valamilyen esztétikai hiba korrigálására is igénybe veszik a tartós sminket, erről is beszélt Udvari Mónika. Hiányos, előnytelen formájú vagy aszimmetrikus szemöldök, túl keskeny, túl vastag, kontúr nélküli vagy túl világos ajkak, szomorú formájú szem, túl keskeny vagy kerek szem ellensúlyozására is használják a sminktetoválást. Nagyon széles skálán mozog a korosztály, aki igénybe veszi ezt a kozmetikai szolgáltatást. A fiatal generációtól egészen a szépkorú hölgyekig élnek a tartós smink lehetőségével. Egy nőnél nincsen korhoz kötve, hogy meddig maradhat szép és nő, és manapság már annyira izlésesek ezek a tetoválások, hogy szívesen csináltatnak az idősebbek is.

Deli Kinga

Letette az ollót a „város fodrásza”

Hévízi Zsuzsa fél évszázad után nyugdíjba vonul

A csúcson kell abbahagyni! szokták sokan mondani, ha valaki valami nagy dolgot ér el. Van, amikor önmaga jelenti ki, hogy a csúcson kell abbahagyni. De mikor ezt ki mondjuk, valójában mire gondolunk? Elégedettek vagyunk? Hévízi Tiborné Zsuzsa esetében bátran kijelenthetjük, hogy elégedetten hagyja abba azt a munkát, aminek 50 éven át szentelte életét.

Szekszárd egyik közismert fodrásza a szakmában töltött fél évszázad után döntött úgy, hogy szép emlékekkel a háta mögött lezárja életének ezt a korszakát és nyugdíjba vonul. Várják a galambjai, imádott unokái, a férje, a családja. 50 év tapasztalatával, emlékeivel a háta mögött elkezdheti jól megérdemelt nyugdíjas éveit.

– Ez a szakma nagyon sok szépséget hordoz magában, de nehézségeket is. Jó szakembernek kell lenni, hogy elégedetten távozzanak a vendégek, de nemcsak a frizurájukat illetően. Egy jó fodrász barát, pszichológus és nemritkán családtag is egyben. A munkaidő alatt nemcsak hajat festünk, fazonra nyírjuk a haját, dauerolunk vagy esküvői frizurát készítünk. Meghallgatjuk a munkahelyi, családi gondokat, ott vagyunk, ha öröm vagy bánat éri a vendéget. Lelkeket is ápolunk, együtt sírunk és nevetünk a kuncsaftokkal.

– Én nem voltam egy olcsó fodrász, nem arra mentem, hogy minél több vendégnek a haját megcsináljam, kiszórjam őket és a többi nem érdekel. Ha valakivel foglalkozom, akkor az egész embert nézem, és talán ezért szerettek annyian – mondta el Hévízi Zsuzsa.

Teljesen véletlen volt, hogy belőle fodrász lett. A vízügyi technikumba jelentkezett Bajára, de elkeveredett a jelentkezési lapja, így kötött ki szükségmegoldásként a fodrásztanoncok között. Úgy tartja a mondás: Az akarót vezeti, a nem akarót vonszolja a végzet. Zsuzsa hagyta, hogy vezesse, és milyen jól tette. Egy gyönyörű szakma berkeiben tölthetett el 50 évet megannyi él-

ménnyel, tapasztalattal és barátsággal gazdagodva. Ezért is nehéz most a búcsú. Sírnak a vendégek és sír Zsuzsi is. Hogy mi lesz ezután? Zsuzsi férje viccesen megjegyezte, hogy a felesége 50 év után végre csak az övé lesz. Új napi rutint kell kialakítani. Véget ér a délelőtti, délutános műszak, de vannak tervek. Most jut idő a férjével közös hobbijuknak, a galambászásnak, mehetnek Harkányba fürdeni, lesz idő az unokákkal játszani, akár fodrászosat is. Mert ki tudja? Ha a gyerekeiből nem is, az unokáiból még lehet fodrász!

Gyönyörű nyugdíjas éveket kívánunk neki!

Deli Kinga

Vívás

Évtizedek óta jelen van Szekszárd életében

A vívás a nyári olimpiai játékokon az 1896-os kezdetektől fogva szerepel, és Magyarország legsikeresebb sportága az olimpiákon. Az utóbbi években megnőtt az érdeklődés a megyeszékhelyen is iránta, ami az olimpiákon sikeresen szereplő vívóinknak nagyban köszönhető. Talán kevesen tudják, de ez a sport már évtizedek óta jelen van Szekszárd életében.

A Szekszárdi Kórház Sportkör 50 éve alakult, és azóta rendelkezik vívó szakosztállyal. Ők azok, akik a kezdetek óta életben tartják ezt a nagyszerű sportot a megyében. Dr. Vastag Oszkár, a sportkör elnöke elmondta, hogy a kezdeti időkben nagy népszerűségnek örvendett ez a sport, aztán jó ideig csökkent az érdeklődés a vívás iránt, majd a 2016-os olimpia óta újra egyre többen választják sportolási lehetőségként.

Az egyesület elsősorban gyerekek oktatásával foglalkozik, és a kormány, illetve a szekszárdi önkormányzat anyagi támogatásának

köszönhetően lehetőségük van arra, hogy az edzésre járó gyerekeket megfelelő körülmények között oktassák és elősegítsék a versenyekre való felkészülésüket. Szeptemberben indultak az edzések a szekszárdi Dienes Valéria általános iskola tornatermében, ahová szép számmal jelentkezték a sportolni vágyó fiatalok. Már az elmúlt években is összejött egy olyan gárda, akikkel sikeresen képviseltük magukat versenyeken, bár ők még a törvívást tanulták.

A most szeptemberben indult csapattal már teljesen más fegyvernemben, párbajtőrben kezdtük meg az edzéseket, ami nagy vállalás a szakosztály részéről. A váltás oka az, hogy a régióban működő egyesületek is a párbajtőrt preferálják jobban, így a mi csapatunknak a versenyeztetési lehetőségeit is növelni tudjuk azzal, hogy átváltunk párbajtőrré. A célunk elsősorban az, hogy mozgásra ösztönözzük a gyerekeket. Nincs presszió a gyerekek felé, hogy versenyekre járjanak. Aki érez magában kedvet és elszántságot, annak minden segítséget megadunk a felkészülésre, illetve a versenyekre való eljutásra, mondta el Garay Előd, a Szekszárdi Kórház Sportkör szakosztályvezetője. A vívás nem annyira a fizikai sport, bár a jó mozgáskoordináció és a jó koncentrációs képesség elengedhetetlen. Inkább a szellemi, pszichikai képességek határozzák meg, hogy kiből lehet vívó. Fejleszti a gyorsaságot, a robbanékonyságot és a lazaságot is. Növeli a küzdőképességet, a bátorságot, rögtönzőképességet és a gyorsan dönteni tudás képességét is. Az edzések heti háromszor egy órában vannak, és általános iskolás kortól várják a vívni vágyó gyerekeket.

Deli Kinga

Alisca Taekwondo

Sikerek az országos bajnokságon

A szekszárdi Alisca Taekwondo Egyesület sportolói sikeresen szerepeltek a november végén Dunaharaszti-ban megrendezett országos bajnokságon. Hat arany, két ezüst és öt bronzérmel tértek haza. A bajnoki címeiből hatot küzdelemben, azaz olimpiai versenyszámban érték el az utánpótlás korú versenyzők.

A 2012-ben alakult egyesület alapítójának, Rácz Petrának köszönhető, hogy a kezdeti nehézségek ellenére a klub mára benne van a köztudatban, és nagyon sok gyerek illetve felnőtt is választja ezt a sportolási lehetőséget. Korosztályban eléggé vegyes a felhozatal, van ovis csoport, ahová három éves kortól járnak a gyerekek, de van ötven éves apuka is, aki részt vesz az edzéseken. Ez azzal indokolható, hogy a szülő, amikor elhozza a gyereket, egy idő után már nem üli végig, hanem inkább ő is részt vesz az edzésben. Maga a taekwondo nagyon komplex sport. Vannak bázisgyakorlatok, amikre épülnek a formagyakorlatok, de természetesen van önvédelmi része is a sportágnak, töréstechnika, amit nagyon szeretnek a gyerekek, és persze a küzdelem, ami a legnépszerűbb és egyben olimpiai sport is. De aki nem szeret

küzdeni, az is megtalálja a helyét itt nálunk. Nem kötelező versenyekre járni, ha valaki csak hobbi sportolni szeretne, arra is van lehetőség – mondta el Rácz Petra. Annak ellenére, hogy a taekwondo egyéni sportág, az edzéseken mégis csapatban edzenek, és pont az országos bajnokság mutatta meg, hogy ezek a megmérettetések mennyire összekovácsolják a csapatot. Három „A” kategóriás versenyző is indult a bajnokságon, ebből ketten aranyérmet nyertek.

A „B” kategóriás csapatversenyben pedig megszerezték a 3. helyezést. Két éve volt utoljára Országos Bajnokság, ott „A” és „B” kategória összesített csapatverseny volt, akkor 6. helyen zárt a szekszárdi egyesület, és csak olyan óriás klubok előzték meg őket, mint az UTE vagy a Honvéd. A versenyzők felkészülését Rácz Petra, Kovács Tamás és Bánki Lili látta el.

Deli Kinga